

371.8
๑๕44๐
๒.3

โอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำแนกตาม
ประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัวและผลการเรียน
ของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3๑21575. 3๑16068

ปริญญานิพนธ์
ของ
อุดม ภูประคิษฐ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สิงหาคม 2521

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

.....อ.ดร. ศักดิ์..... ประธานกรรมการ

.....อ.ดร. ศักดิ์..... กรรมการ

.....อ.ดร. ศักดิ์..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง
จากศาสตราจารย์ ดร.อารี สันทนต์ อาจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล และอาจารย์ปฐม
นิคมานนท์ ที่ช่วยให้คำแนะนำในการเขียน ตลอดจนกรุณาตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ และนักเรียนที่เกี่ยวข้อง
ในโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล
นอกจากนี้ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
ตลอดจนเป็นกำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี.

อุดม

ภูประสิทธิ์

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุน

จาก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย 5
	ความสำคัญของการวิจัย 5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 6
	ตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า 6
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ 7
	สมมุติฐานในการวิจัย 10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12
	ประเภทโรงเรียน 13
	สถานภาพส่วนตัว 15
	ผลการเรียน 23
3	วิธีดำเนินการค้นคว้า 26
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง 26
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล 29
	การรวบรวมข้อมูล 30
	การจัดกระทำกับข้อมูล 31
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 32

บทที่

หน้า

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล	34
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5	สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	149
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	149
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	149
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	149
	การวิเคราะห์ข้อมูล	150
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	150
	อภิปรายผล	157
	ขอเสนอแนะ	165
	บรรณานุกรม	168
	ภาคผนวก	172

บทคัดย่อ

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และเข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2515 - 2519	2
2	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน ประเภทโรงเรียน และจังหวัด	27
3	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ใช้ได้ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	30
4	แสดงจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	36
5	แสดงกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทโรงเรียน ที่กำลังเรียนอยู่ และโรงเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	37
6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ...	38
7	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงประเภทของ โรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	40
8	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงประเภทของ โรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	41

9	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	42
10	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	43
11	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงประเภทของ โรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	44
12	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	45
13	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	46

14	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	47
15	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	48
16	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	49
17	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึง ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	50
18	แสดงจำนวนประชากรชายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป มีงานทำ จำแนกตามกลุ่มอาชีพที่ประกอบ	52
19	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภท โรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ และอาชีพบิดาของนักเรียน	54
20	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน	55

21	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดา ของนักเรียน	57
22	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดา ของนักเรียน	58
23	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน	59
24	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน	60
25	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดา ของนักเรียน	61
26	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดา ของนักเรียน	62

27	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพคานักเรียน	63
28	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงอาชีพคานักเรียน	64
29	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพคานักเรียน	65
30	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพคานักเรียน	66
31	เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบคานอาชีพของบิดา	67
32	แสดงจำนวนร้อยละของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	68
33	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภท ของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ และรายได้ในครอบครัว	69
34	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน	70

35	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของ ครอบครัวนักเรียน	72
36	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว นักเรียน	73
37	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว นักเรียน	74
38	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน	75
39	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. โรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว นักเรียน	76
40	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว นักเรียน	77

41	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว	78
42	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว	79
43	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว	80
44	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว	81
45	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึง รายได้ของครอบครัวและรายได้เฉลี่ยของประชากร	82
46	แสดงจำนวนประชากรชายอายุ 35 ปีขึ้นไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามชั้นที่เรียนสำเร็จ	84
47	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	86
48	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดา นักเรียน	87

49	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา ของบิดานักเรียน	89
50	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา ของบิดานักเรียน	90
51	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน ...	91
52	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน	92
53	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา ของบิดานักเรียน	93
54	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของ บิดานักเรียน	94

55	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน	95
56	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา ของบิดานักเรียน	96
57	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน	97
58	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน	98
59	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึง ระดับการศึกษา	99
60	แสดงจำนวนร้อยละของจำนวนบุตรในครอบครัว ประชากรตั้งแต่ พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2515 จำแนกตามลำดับที่เกิด	101
61	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม จำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน	102

62	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน	103
63	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามการมีพี่เรียนหรือเคยเรียน ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	105
64	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียน กำลังเรียนอยู่	106
65	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียน หรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	108
66	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียน หรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	109
67	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียน หรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	110

68	เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียน ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	111
69	เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ.กับ โรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียน หรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	112
70	เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียน หรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	113
71	เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียน ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	114
72	เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียน ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	115

73	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	116
74	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียน ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	117
75	แสดงจำนวนประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามภูมิลำเนา ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล	118
76	แสดงจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามภูมิลำเนา	119
77	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน	120
78	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน	122
79	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของ นักเรียน	123

[illegible]

- 87 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน 131
- 88 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึง
ลักษณะภูมิลำเนา 132
- 89 แสดงจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519
ในเขตจังหวัดอุดร และบุรีรัมย์ จำนวน 8 โรงเรียน จำแนกตาม
ผลการเรียน 134
- 90 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่กำลัง
เรียนอยู่ และผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 135
- 91 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ
เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 136
- 92 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 138
- 93 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 139

94	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	140
95	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	141
96	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	142
97	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	143
98	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	144
99	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมสามัญศึกษา เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	145

100	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	146
101	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	147
102	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึง ผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7	148

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาในทุก ๆ ด้าน นักเศรษฐศาสตร์ นักการศึกษา ตลอดจนนักวางแผนพัฒนา ต่างยอมรับว่าการพัฒนาประเทศจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ (ธำรง บัวศรี, 2514 : 50) มนุษย์จะมีคุณภาพก็ต้องอาศัยการศึกษา เพราะการศึกษายิ่งช่วยให้เข้าใจสิทธิและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม การพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือด้านอื่นใดก็ตาม ถ้าประชากรในประเทศมีการศึกษาก็แล้วประเทศย่อมพัฒนาไปได้รวดเร็ว

การศึกษาในประเทศไทยแบ่งออกเป็นหลายระดับ การศึกษาระดับมัธยมมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าระดับอื่น ๆ เพราะการศึกษาระดับนี้มุ่งผลิตกำลังคนในระดับกลาง เพื่อสนองความต้องการของประเทศ แต่โดยที่ทรัพยากรของประเทศมีจำกัดทำให้รัฐไม่สามารถเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้าเรียนในสถานศึกษาได้ทุกคน จากสถิติการศึกษาปี 2515 - 2519 ของกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา พบว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 สามารถเข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ดังนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนในชั้น ป.7 และเข้าเรียนต่อ ม.ศ.1 ทั่วประเทศ
ปีการศึกษา 2515 - 2519

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียนที่ เรียนอยู่ในชั้น ป.7	จำนวนนักเรียนที่เข้า เรียนต่อชั้น ม.ศ.1	ร้อยละของนักเรียนที่ เรียนต่อ ม.ศ.1
2515	293,739	229,274	78.05
2516	333,117	267,614	80.34
2517	372,409	296,295	79.56
2518	407,687	326,913	80.19
2519	418,046	334,530	80.02

แหล่งที่มา กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา

คำสถิติในตาราง 1 จะเห็นว่าปีการศึกษา 2519 มีนักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ทั่วประเทศ 418,046 คน ได้เข้าเรียน ม.ศ.1 เพียง 334,530 คน คิดเป็นร้อยละ 80.02 จะเห็นว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนต่อ เป็นจำนวนไม่น้อย

การจัดการศึกษาในปัจจุบันในแทบทุกประเทศได้ตระหนักถึงความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของประชาชนทุกคน กอร์ดอน (Edmund W. Gordon อ้างจาก รังสรรค์ ชนะพรพันธุ์, 2519 : 264 - 266) ได้ให้นิยามความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไว้ 4 ความหมาย

1. ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษามีถึงสภาวะการณ์ที่มีหลักประกันแก่เด็กแต่ละคน ได้ศึกษาเล่าเรียนตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่งตามความสามารถและสติปัญญา
2. ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษามีถึงปรากฏการณ์ที่เด็กทุกคนมีโอกาสได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกัน

3. ความเสมอภาคในโอกาสแห่งการศึกษาหมายถึงสภาพการณ์ที่เด็กทุกคนมีโอกาสได้พัฒนาทักษะ และความสามารถตามที่แต่ละคนมีอยู่ โดยธรรมชาติ และโดยการสร้างสมให้ได้ดีที่สุดและมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

4. ความเสมอภาคในโอกาสแห่งการศึกษาหมายถึงสภาพการณ์ที่เด็กทุกคนได้รับถ่ายทอดและพัฒนาทักษะและความรู้พื้นฐานอันจำเป็นแก่การอยู่รอดแห่งชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคมจนกระทั่งทักษะและความรู้พื้นฐานดังกล่าวนี้มีอยู่ทัดเทียมกันในตัวเด็ก

สำหรับในประเทศไทยนั้นความเสมอภาคในโอกาสแห่งการศึกษาซึ่งเป็นงานวิจัยร่วมกันระหว่างคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย (อ้างจากรังสรรค์ ธนะพรพันธุ์, 2519 : 15) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างสำคัญ 3 ด้าน

1. รายจ่ายต่อหัวของนักเรียนกระทรวงศึกษาธิการและเทศบาลสูงกว่ารายจ่ายต่อหัวของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดถึง 2 เท่า และรายจ่ายต่อหัวสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าทุกภาค

2. ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ และคิดเลขของเด็กประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการดีกว่าความสามารถของเด็กโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3. คุณภาพของโรงเรียนระหว่างโรงเรียนในเขตเมือง และเขตชนบทแตกต่างกัน คุณภาพแตกต่างกันนี้มีผลในโอกาสทางการเข้าศึกษาต่อแตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษากล่าวว่า (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 64 - 68) คนในชนบทยังมีโอกาสที่จะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมน้อยกว่าที่ควรมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนระดับนี้ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ส่วนกลางและตัวเมืองมีชุมชนหนาแน่น จึงปรากฏว่าเด็กในชนบทห่างไกลที่มีฐานะไม่ค่อยดี มีโอกาสเรียนต่อน้อย นักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีและอยู่ในเมือง และในจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาที่ปรากฏว่ามีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางมีโอกาสดำเนินการศึกษามากที่สุด กล่าวคือมีจำนวนร้อยละ 5.11 ของประชากร ในขณะที่เยาวชนบางจังหวัด เช่น กำแพงเพชร

มีร้อยละ 0.58 ของประชากรเท่านั้นซึ่งแสดงให้เห็นความไม่เท่าเทียมกันในโอกาสที่จะได้รับการศึกษาอย่างยิ่ง

การวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2518 : 99 - 109) แสดงให้เห็นแนวโน้มที่สำคัญของความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนระดับประถมศึกษา ความไม่เสมอภาคดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดความไม่เสมอภาคในระดับมัธยมศึกษาได้เช่นกันคือในระดับประถมศึกษานั้นการวิจัยพบว่าการกระจายโอกาสทางการศึกษาในประเทศนั้นยังไม่สม่ำเสมอ ไม่ว่าด้านปริมาณหรือคุณภาพ อัตราการเข้าเรียนประถมศึกษาตอนต้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าภูมิภาคอื่น ๆ เล็กน้อย โอกาสในการเรียนต่อชั้นประถมศึกษาตอนปลายระหว่างภาคภูมิศาสตร์และจังหวัดต่าง ๆ ก็มี ความแตกต่างกันมากเช่นเดียวกัน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนักเรียนมีโอกาสรียนต่อ ประถมปลายน้อยที่สุด ส่วนคุณภาพของการบริการทางการศึกษาบางประการที่แตกต่างกันไป ตามภาคภูมิศาสตร์และประเภทของโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนน้อยที่สุด ครูที่ไม่มีวุฒิมีจำนวนมาก ครูสอนที่มีวุฒิมีจำนวนน้อย และยังพบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากผลการทดสอบวิชาภาษาไทยและเลขคณิตด้วย กล่าวคือนักเรียนใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือได้คะแนนต่ำที่สุด นักเรียนในกรุงเทพฯ ได้คะแนนสูงกว่า นักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบ 2 เท่า

จะเห็นได้ว่าประเภทของโรงเรียน พื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ คุณวุฒิของครู และประสิทธิภาพในการสอนของครู ฯลฯ ล้วนแต่เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเสมอภาค ในโอกาสทางการศึกษาของประชาชนในประเทศทั้งสิ้น

เกี่ยวกับโอกาสหรือความเสมอภาคทางการศึกษานี้ นับว่าเป็นเรื่องสำคัญและส่งผลต่อ การพัฒนาประเทศอย่างมาก สมควรที่จะหยิบยกนำมาศึกษาให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น การศึกษา ครั้งนี้มุ่งศึกษาโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ และในภูมิภาคที่แตกต่างกัน ซึ่งกระทำเป็น โครงการร่วมกัน สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้เป็นเฉพาะโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่านั้น ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งเพื่อนำไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและหาแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในเรื่องโอกาสทางการศึกษา และเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 ของนักเรียนที่จบ ป.7 จากโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยเทียบสัดส่วนกับสภาพที่เป็นจริงของประชากรในภูมิภาคนั้น
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 กับสถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่จบ ป.7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนของนักเรียนที่จบ ป.7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบถึงองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อโอกาสในการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในการกำหนดนโยบาย และวางแผนการศึกษาเพื่อให้มีความเป็นธรรมในเรื่องโอกาสทางการศึกษายิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสในการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างเท่าเทียมกัน
3. เพื่อประโยชน์สำหรับโรงเรียนในการจัดบริการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดขอบเขตในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำกัดกระทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2520 แยกตามประเภทโรงเรียนดังต่อไปนี้

- 1.1 โรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.)
- 1.2 โรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.)
- 1.3 โรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.)
- 1.4 โรงเรียนมัธยมสามัญซึ่งไม่อยู่ในโครงการ 1.1 - 1.3
- 1.5 โรงเรียนราษฎร์

2. โรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง สุ่มมาจากจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีโรงเรียนทั้ง 5 ประเภทเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรวม 3 จังหวัด ได้แก่ ชัยภูมิ ขอนแก่น และร้อยเอ็ด

ตัวแปรที่ศึกษามีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ประเภทโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนจบชั้น ป.7 และประเภทของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ ม.ศ.1

- 1.2 สถานะภาพส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่

- 1.2.1 อาชีพบิดา (มารดา)
- 1.2.2 รายได้บิดา (มารดา)
- 1.2.3 ระดับการศึกษาของบิดา (มารดา)
- 1.2.4 จำนวนพี่น้อง
- 1.2.5 มีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนนี้หรือไม่
- 1.2.6 ภูมิลำเนา (ในเมือง, ชนบท)

1.3 ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

2. ตัวแปรตามได้แก่โอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

5 ประเภท

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โอกาสในการเข้าศึกษาต่อ หมายถึง การได้เข้าเรียนในชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ประเภทของโรงเรียน แบ่งออกได้ดังนี้

2.1 โรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาได้แก่

2.1.1 โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา

2.1.2 โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดเทศบาล

2.1.3 โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.1.4 โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่จัดตั้งและดำเนินการโดยเอกชน

(โรงเรียนราษฎร์)

2.2 โรงเรียนที่นักเรียนได้เข้าเรียนต่อในชั้น ม.ศ.1 ได้แก่

2.2.1 โรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) คือโรงเรียนที่เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมแบบประสม พ.ศ. 2509 โรงเรียนดังกล่าวนี้ เช่น โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น

2.2.2 โรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) ซึ่งเริ่มโครงการในปีการศึกษา 2517 โดยให้หลักสูตรมัธยมศึกษาแบบประสมเพื่อมุ่งปรับปรุงคุณภาพให้เท่าเทียมกับโรงเรียนในกรุงเทพฯ และกันไม่ให้เด็กต่างจังหวัดเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ โรงเรียนดังกล่าวนี้เช่น โรงเรียนโพธิทองพัฒนวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นต้น

2.2.3 โรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.)

คือโรงเรียนในระดับอำเภอเปิดสอนหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2503 และมีวิชาที่พบทางสาขาโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาเกษตรกรรม เริ่มโครงการตั้งแต่ปีการศึกษา 2515 โรงเรียนดังกล่าวนี้เช่นโรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยา จังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น

2.2.4 โรงเรียนมัธยมสามัญคือโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ได้เข้าโครงการใด ๆ ทั้งสิ้น โรงเรียนดังกล่าวนี้เช่นโรงเรียนสุนทรวัฒนา จังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น

2.2.5 โรงเรียนราษฎร์คือโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้แก่โรงเรียนที่เปิดดำเนินการสอนโดยเอกชน โดยใช้หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษา พ.ศ. 2503 โรงเรียนดังกล่าวนี้เช่น โรงเรียนอนุศาสนา จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น

3. สถานะภาพส่วนตัวของนักเรียน หมายถึง องค์ประกอบส่วนตัวของนักเรียนในด้านอาชีพบิดา (มารดา) ที่บิดาประกอบอยู่ในกรณีที่ไม่มีบิดาจะถืออาชีพของมารดาหรือผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งลักษณะอาชีพโดยยึดหลักการแบ่งอาชีพของ UNESCO แบ่งเป็น 6 ประเภท (อ้างจากประพนธ์ เจียรกุล, 2517 : 63)

- 1) กลุ่มอาชีพชั้นสูง และนักบริหารเช่น แพทย์ วิศวกร ครูปริญญา และข้าราชการตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกขึ้นไป
- 2) กลุ่มอาชีพธุรกิจ ได้แก่นายธนาคาร คหบดี นักอุตสาหกรรม นายห้างใหญ่ เป็นต้น
- 3) กลุ่มอาชีพพ่อค้าธรรมดา เจ้าของร้านค้า
- 4) เสมียน ลูกจ้างมีเงินเดือนรวมทั้งข้าราชการชั้นประทวน
- 5) เกษตรกรทั่วไป เช่น ชาวนา, ชาวสวน
- 6) กรรมกรผู้ใช้แรงงานทั่วไป

4. ผลการเรียน หมายถึง ผลการเรียนในชั้นปีที่ 7 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยถือเอาจำนวนเปอร์เซ็นต์ของผลการสอบปลายปี แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1) กลุ่มสูง มีผลการเรียน 75 เปอร์เซนต์ขึ้นไป
- 2) กลุ่มกลาง มีผลการเรียนระหว่าง 60 - 74 เปอร์เซนต์
- 3) กลุ่มต่ำ มีผลการเรียนต่ำกว่า 60 เปอร์เซนต์

5. ระดับการศึกษาของบิดา (มารดา) คือระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา โดยแยกระดับดังนี้

- 5.1 ไม่จบ ป.4
- 5.2 จบ ป.4 แต่ไม่เกิน ป.7
- 5.3 จบ ป.7 แต่ไม่เกิน ม.ศ.3
- 5.4 จบ ม.ศ.3 แต่ไม่เกิน ม.ศ.5
- 5.5 ม.ศ.5 หรือเทียบเท่า เช่น ป.กศ., บ.ป. อาชีวศึกษา
- 5.6 อนุปริญญาหรือเทียบเท่าเช่น ป.ม., ป.ว.ส., ป.กศ.สูง
- 5.7 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- 5.8 สูงกว่าปริญญาตรี

6. รายได้ของบิดา (มารดา) หมายถึง รายได้รวมต่อเดือนของ

- 6.1 บิดา มารดา รวมกันในกรณีที่ทั้งคู่ประกอบอาชีพมีรายได้เป็นรายเดือน
- 6.2 บิดา ในกรณีที่มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพมีรายได้เป็นเดือน
- 6.3 ผู้ปกครองนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนไม่มีบิดา - มารดา แบ่งรายได้ออกดังนี้
 - 1) ไม่เกินเดือนละ 1,000 บาท
 - 2) เกินกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 2,000 บาท
 - 3) เกินกว่า 2,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000 บาท
 - 4) เกินกว่า 3,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000 บาท
 - 5) เกินกว่า 5,000 บาท

7. จำนวนพี่น้อง หมายถึง จำนวนพี่น้องรวมบิดา มารดา เกี่ยวกับตัวนักเรียน รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

7.1 ไม่เกิน 4 คน

7.2 5 คนขึ้นไป

8. ภูมิลำเนา หมายถึง สถานที่ตั้งบ้านเรือนของนักเรียนอันเป็นที่อยู่อาศัย แบ่งออกเป็น ในเมือง หรือชนบท โดยยึดหลักเกณฑ์การแบ่งดังต่อไปนี้

8.1 ในเมือง หมายถึง สถานที่ตั้งบ้านเรือนของนักเรียนภายในเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล และบริเวณที่อยู่ห่างจากเขตสุขาภิบาล และเทศบาล เป็นระยะทางไม่เกิน 1 กิโลเมตร

8.2 ชนบท หมายถึง สถานที่ตั้งบ้านเรือนของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาลไกลกว่า 1 กิโลเมตร

ปัญหาในการวิจัย

1. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกันมีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เท่าเทียมกันหรือไม่

2. มีสถานะภาพส่วนตัวอะไรบางที่ส่งผลต่อโอกาสการเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีผลต่อโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนต่างประเภทกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่อาศัยพบความแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่รายได้พบความแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่มีความสามารถระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่มีจำนวนพี่น้องแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
6. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมีพี่ได้รับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 7 ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
7. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ไม่ว่าจะมียุติมาอยู่ในเมืองหรือชนบท ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน
8. นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โอกาสทางการศึกษาถือได้ว่าเป็นสิทธิอย่างหนึ่งของมนุษย์ทุกคนในฐานะที่เป็นพลเมืองของประเทศ ดังนั้นในการจัดการศึกษารัฐของแต่ละประเทศจึงควรถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องให้โอกาสที่เสมอภาคทางการศึกษาแก่พลเมืองทุกคน แม้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ 2520 (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 4) ได้ระบุว่ารัฐพึงจัดส่งเสริมการมัธยมศึกษาเพื่อประสานความเสมอภาคในโอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับนี้ของพลเมือง โดยจัดให้สอดคล้องและสนองความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ

เท่าที่ผ่านมามีความไม่เสมอภาคทางการศึกษามีปรากฏให้เห็นอยู่ทุกประเทศ (คณะกรรมการฝ่ายการศึกษา, การศึกษาเพื่อชีวิต, 2519 : 120) เหตุผลที่ประจักษ์ชัดก็คือเด็กจำนวนมากต้องออกจากโรงเรียนไปก่อนถึงวัยและเวลาอันสมควร

จากการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2517 (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2517 : 43 - 73) ได้จำแนกโอกาสทางการศึกษาออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. โอกาสการได้เข้าศึกษาในโรงเรียนอย่างเสมอภาคกัน
2. โอกาสที่จะได้พัฒนาสมรรถภาพสูงสุดของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจของเด็ก

แต่ละบุคคล

ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาจึงมิได้หมายความว่าแต่เพียงว่าทุก ๆ คนจะต้องได้รับการศึกษาเท่า ๆ กัน แต่หมายความว่าถ้าเรียนในระดับใดระดับหนึ่งแล้ว ทุกคนควรจะ
มีโอกาสเรียนได้อย่างดีที่สุด ภายใต้สมรรถภาพสูงสุดของตน

ในเรื่องของความเสมอภาคทางโอกาสในการศึกษานี้ในการประชุมของนักศึกษานานาชาติ (อ้างจากการศึกษาเพื่อชีวิต, 2519 : 123) ได้ให้ความเห็นว่า ความเสมอภาคทางการศึกษาต้องสอนสิ่งที่สอดคล้องกับชีวิตนักเรียนและการค้นคว้าหาความถนัดของแต่ละบุคคล โอกาสเท่าเทียมกัน

สำหรับทุกคนไม่ได้หมายความว่าทุกคนเท่าเทียมกันในเชิงปริมาณซึ่งหมายความว่าทุกคนได้รับการศึกษาเท่ากัน แต่หมายความว่าทุกคนได้รับการศึกษาถูกต้องตามโอกาสและศักยภาพของแต่ละบุคคล

โอกาส (Opportunity) ในที่นี้มีไ้หมายความว่าแค่เพียงเวลาอย่างเดียว หากรวมถึงสิทธิของการศึกษาด้วย และเมื่อกล่าวถึงสิทธิและโอกาสแล้วก็มีคว่เกี่ยวข้องถึงปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความพร้อมของผู้เรียน คุณวุฒิของครู ประเภทของโรงเรียน อัตราส่วนของนักเรียนต่อครู เป็นต้น การศึกษาคครั้งนี้มุ่งไปในเรื่องโอกาสทางการศึกษาที่สัมพันธ์กับประเภทของโรงเรียน สถานภาพส่วนตัวและผลการเรียนของนักเรียน ดังนั้นเอกสารการค้นคว้าที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่จึงเน้นไปในเรื่องดังกล่าว ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพที่เกี่ยวกับการศึกษาและฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจของบิดา-มารดา (ระดับการศึกษา, อาชีพ, รายได้)
2. สถานภาพส่วนตัว ที่เกี่ยวกับโครงสร้างในครอบครัว (จำนวนพี่น้อง, การที่มีพี่เรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน)
3. สถานภาพส่วนตัวอื่น ๆ (ภูมิลำเนาเดิม ชนบท ในเมือง)
4. ผลการเรียน

โอกาสทางการศึกษากับประเภทของโรงเรียน

จากการวิจัยเกี่ยวกับโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในประเทศสวิตซ์กลางของแคพเฟอร์ (Kapferer, 1975) ซึ่งแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ประเภท พบว่า

1. Village School นักเรียนส่วนใหญ่เป็นลูกของนักธุรกิจขนาดเล็ก ช่างไม้ ช่างตัดเสื้อ และพนักงานในหน่วยงานของรัฐบาล

2. Central School นักเรียนส่วนมากมาจากครอบครัวที่เป็นชาวนาที่มีฐานะดี หรือไม่กี่ชาวสวน เจ้าของร้านค้าขนาดเล็ก และชาวประมง

3. Boys School นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวของพ่อค้าและลูกจ้างในเมือง มาจากครอบครัวชั้นสูงบ้างเล็กน้อย

4. Girls School นักเรียนที่เข้าเรียนมีสภาพทางบ้านเหมือนในโรงเรียนชาย

เจงส์ (Jencks, 1971 : 71) พบว่าผู้ที่ได้ศึกษาในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมดี ในเมือง จะมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยมากกว่าผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมต่ำกว่าในชนบท และผู้ที่ได้ศึกษาในวิทยาลัยที่คึกคักมีโอกาสดูเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นไปอีกมากกว่าผู้ที่ได้เข้าเรียนวิทยาลัยที่มีคุณภาพต่ำกว่า

สำหรับในกรณีของประเทศไทย คุณภาพของโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างยิ่ง จะเห็นได้จากรายงานของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2518 : 46 - 49) เกี่ยวกับความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาระดับประถมศึกษาในประเทศไทย ปรากฏว่านักเรียนที่มีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีอุปกรณ์การสอนดี ครูดีมักจะเป็นนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี และจากการสำรวจพบว่ากรุงเทพมหานครมีโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุด ส่วนในภาคอีสานเป็นภาคที่มีโรงเรียนขนาดเล็กมากที่สุด ครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวุฒิค่าที่สุด เมื่อมีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกภาค ในวิชาภาษาไทย และเลขคณิต โดยใช่ประชากรจากนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่านักเรียนในกรุงเทพมหานคร ได้คะแนนสูงสุด ภาคกลางเป็นที่สอง ภาคใต้เป็นที่สาม ภาคเหนือเป็นที่สี่ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่สุดท้าย เมื่อเปรียบเทียบระหว่างประเภทโรงเรียน พบว่าโรงเรียนราษฎร์ได้คะแนนสูงสุด โรงเรียนกรมสามัญเป็นที่สอง โรงเรียนเทศบาลเป็นที่สาม โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นอันดับสุดท้าย

การวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสอดคล้องกับการวิจัยของ กมล สุคประเสริฐ (กมล สุคประเสริฐ, 2517 : 6) คือพบว่าการศึกษาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับกรรมพันธุ์เพียงอย่างเดียว หากแต่ขึ้นอยู่กับการจัดสิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กด้วย เช่น มีครูสอนดี อุปกรณ์การสอนครบครันก็จะช่วยให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นด้วย ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงควรจะมีการปรับปรุงการเรียนการสอน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาความสามารถของตนให้เต็มที่ แต่เท่าที่ปรากฏยังเห็นว่าทางการศึกษานั้นยังมีข้อที่แตกต่างกันอยู่ ซึ่งจะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมขึ้น ฉะนั้นในการจัดการศึกษาควรคำนึงถึงคุณภาพทางการศึกษาระหว่างในเมืองกับชนบทอย่าให้มีความแตกต่างกันมากนัก

ผลการวิจัยของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 73) พบว่าคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐแตกต่างกัน กล่าวคือโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู และโรงเรียนกรมสามัญศึกษามีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนประชาบาล

จากการศึกษาจากเอกสารการวิจัยของต่างประเทศและในประเทศไทยจะพบว่าคุณภาพของโรงเรียนแต่ละประเภทยังมีความแตกต่างกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ชวนให้คิดว่าประเภทของโรงเรียนน่าจะมีความสัมพันธ์ต่อโอกาสการเข้าศึกษาต่อของเด็กด้วย

โอกาสทางการศึกษาที่ระดับการศึกษาของบิดามารดา

การศึกษาของบิดา-มารดาอาจเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการกำหนดโอกาสของบุตร ในอนาคต จากการศึกษาของ เอลเดอร์ (Elder Jr., 1965 : 85) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดาที่มีความสัมพันธ์ต่อโอกาสการศึกษาของบุตร กล่าวคือ บิดา-มารดาที่ได้รับการศึกษาในระดับสูง บุตรก็มักจะได้รับการศึกษาต่อในระดับสูงด้วย

อดัมส์ (Adams, 1967 : 364 - 367) ได้พบว่าบิดา-มารดาที่มีระดับการศึกษาสูง บุตรของครอบครัวนั้นจะได้รับการศึกษาในระดับสูงกว่า ส่วนบิดา-มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ ความต้องการจะให้บุตรได้รับการศึกษาสูงมีน้อยมาก

บาเบอร์ (Baber, 1975 : 395 - 396) พบว่าคนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง บุตรมักจะมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงกว่า เช่นเดียวกับ ชวัญใจ เลอจันทร์ (2514 : 52) พบว่า การศึกษาของบุตรมีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบิดา กล่าวคือถ้าบิดามีการศึกษาสูงมีแนวโน้ม จะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงกว่า

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนแถบชานเมืองพระนครของแชนนอน (Shannon, 1964 : 169 - 173) พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำคือผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาใน โรงเรียน และผู้ที่เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษาชั้นส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้บุตรได้เรียนหนังสือในชั้นสูง ๆ ถึงแม้ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะรู้สึกว่าการศึกษาคือสิ่งจำเป็นแก่บุตรโดยเฉพาะในครอบครัว แต่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้บุตรเรียนต่อเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นอกจากนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่ ยังมีความเข้าใจว่าการศึกษามักมีค่านิยมเพียงแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คนไทยในชนบทส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพ ทำไร่ ทำนา การเกษตรกรรม เพราะฉะนั้นจึงต้องการให้บุตรเจริญรอยตาม บรรพบุรุษทำให้ค่านิยมทางต้องการให้เด็กทำนาเพื่อหาเลี้ยงชีพมากกว่าต้องการให้บุตรได้เรียนต่อ ในชั้นสูง ๆ

ศิริ วรศิริ (2513 : 14) ได้สำรวจภาวะการศึกษาของประชากรในแหล่งชุมชนหนาแน่น บริเวณบ่อนไก่ ตำบลจตุรพักดิน อำเภอปทุมวัน กรุงเทพฯ พบว่าในแหล่งชุมชนหนาแน่นถ้าบิดา มีการศึกษาสูง บุตรหลานจะมีการศึกษาสูงกว่า ถ้าบิดามีการศึกษาระดับต่ำบุตรหลานจะมีการศึกษา ระดับต่ำกว่า

โอกาสทางการศึกษากับอาชีพ-มารดา

ฟลวด์ และฮัลเซย์ (Floud and HalSey, 1969 : 213) พบว่าโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้ที่จบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School Senior) หรือโรงเรียนมัธยมศึกษา (Grammar School) ก็ตามพบว่าผู้มีสติปัญญาในระดับเดียวกันแต่อยู่ในชั้นของสังคมที่ต่างกัน ก็จะมีโอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาต่างกัน ผู้ที่อยู่ในสังคมวิชาชีพชั้นสูง (Professional and Managerial) มักจะมีโอกาสสูงกว่าผู้ที่อยู่ในสังคมอาชีพระดับต่ำ (Manual Workers, Skilled and Unskilled)

จากรายงานการวิจัยของ กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2509 : 11 - 12) เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนประมาณของจังหวัดกาญจนบุรีไม่ได้เข้าสอบไล่ ทำให้เด็กไม่มีโอกาสเรียนต่อพบว่าอาชีพผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก เพราะในชนบทส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา และรับจ้างทำงานเบ็ดเตล็ด ซึ่งการประกอบอาชีพเช่นนี้มีผลกระทบกระเทือนต่อการเรียนของบุตรและไม่ได้สอบไล่เป็นผลให้ขาดโอกาสการเรียนต่อ ผลจากการวิจัยนี้ปรากฏว่าบิดาที่มีอาชีพเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาระดับต่ำ คือต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาจบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 7 ถึงร้อยละ 67.9 ลำดับรองลงมาได้แก่บิดาที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น อาชีพรับจ้าง เป็นกรรมกร ร้อยละ 45.7 ส่วนบิดาที่อยู่ในกลุ่มอาชีพรับราชการ และกลุ่มอาชีพค้าขายนั้นส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บุตรของตนได้รับการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป คือร้อยละ 70.8 และ 60.8 ตามลำดับ

จากผลการศึกษาที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่ากลุ่มอาชีพของบิดามีความสำคัญต่อโอกาสการเข้าศึกษาต่อของบุตรเป็นอย่างมาก กล่าวคือบิดาที่ประกอบอาชีพรับราชการนั้นมีความมุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาระดับสูง จนทำให้เห็นความแตกต่างไปจากกลุ่มอาชีพเกษตรกรและอาชีพกรรมกรเป็นอย่างมาก ซึ่งบิดาในกลุ่มอาชีพหลังนี้ต่างก็มีความมุ่งหวังเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรต่ำ

โอกาสทางการศึกษารายไคของบิดา-มารดา

เออร์วิง ครอส (Krauss, 1964 : 868) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มชนชั้นในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างผู้ที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจต่ำเทียบกับกลุ่มที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจปานกลาง พบว่าจำนวนเด็กในกลุ่มที่มีความรู้ปานกลางมีแนวโน้มของการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจต่ำ และผู้ที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจต่ำมีความต้องการน้อยที่จะศึกษาต่อในชั้นสูง

เจนส์ (Jencks, 1971 : 90) พบว่าจำนวนครอบครัวที่มีรายได้น้อยจะมีร้อยละที่ไปเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน (Private University) น้อยกว่าพวกที่มีรายไคสูง ในขณะที่พวกที่มีรายไคสูงมีจำนวนร้อยละที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี ของรัฐ (Public 4 - Year College) มีน้อยกว่าพวกที่มีรายไคต่ำ แต่พวกที่บิดามีรายไคปานกลางจะมีร้อยละที่ไปเรียนในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยจำนวนใกล้เคียงกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มียรายไคต่ำจะมีโอกาสได้เรียนในมหาวิทยาลัยน้อยมาก หรือมีโอกาสเรียนอย่างจำกัดที่วิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี เท่านั้น

จากการศึกษาของ ฮาร์บิสัน และมายเออร์ส (Habison and Myers, 1964 - 11) ได้ทำการศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นที่อยู่ในช่วง 15 - 19 ปี จากครอบครัวที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจสูงจะมีโอกาสได้เรียนโดยไม่หยุดพัก เด็กที่อยู่ในฐานะครอบครัวที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจต่ำส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา เพราะต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานเพื่อหารายไค

และในปี 1968 ชาร์ล อี เวอตส์ (Werts, 1968 : 4) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยใช้ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 127,125 คน โดยแยกตามรายไค อาชีพบิดา-มารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าพวกที่มาจากรอบครัวที่มีสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมชั้นสูงจำนวน นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นถ้านักศึกษาหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกรด B จะมีอัตราเข้าเรียนต่ำกว่าส่วนในพวกที่มาจากรอบครัวที่มีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ อัตราการเข้าเรียนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง ไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกรด A จะมีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่านักศึกษาชาย

กิบบาร์ด (Gibbard, 1966 : 55) ศึกษาเด็กในโรงเรียนรัฐบาลเมืองชิคาโก พบว่า แหล่งชุมชนที่หนาแน่นมีอิทธิพลต่อการเรียนของเด็ก เด็กที่อยู่ในแหล่งชุมชนหนาแน่นจะเข้าเรียนทั้ง ๆ ที่ขาดการเตรียมพร้อม เนื่องจากความยากจนเด็กบางคนไม่เคยมีสมุดกิตติสอใช้มาก่อนเลย เด็กเหล่านี้จะเข้าโรงเรียนเมื่ออายุมากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะก็จะได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและสนใจในการเรียนมากกว่าเด็กในชุมชนหนาแน่นที่มักจะไม่มีความรู้สึกสนใจที่จะเข้าเรียน เมื่อเป็นเช่นนี้เด็กเหล่านี้จะประสบความสำเร็จและโอกาสที่จะเรียนสูงขึ้นไบน้อยกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี

เชาคุรี (Chowdhury, 1965 : 5) ได้ศึกษาในมณฑลเบงกอล ในปากีสถาน ตะวันออก พบว่า สาเหตุที่เด็กได้มีโอกาสในการศึกษาต่อไม่เท่าเทียมกันนั้นเนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนในศรีลังกาที่พบคล้ายคลึงกัน (Ceylon, Committee On Non - School - Going Children, 1960 : 57) ซึ่งพบว่า เด็กอายุระหว่าง 5 - 14 ปี ในช่วง 10 ปีนั้นไม่ได้รับโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษาต่อ สาเหตุส่วนใหญ่จากความยากจน

ส่วนการศึกษาวิจัยในประเทศไทยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ เช่น การศึกษาของ สงัด อุทรานันท์ (2513 : 143) รายงานว่าสาเหตุหนึ่งที่เด็กไม่มีโอกาสเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คือผู้ปกครองของเด็กกลุ่มที่ไม่มีโอกาสในการเรียนต่อส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้าง รายได้ของครอบครัวปีละ 2,000 - 4,000 บาท

ศักดิ์ ผาสุกนิรันดร์ (2513 : 296) พบว่าชาวชนบทส่วนใหญ่ยังนิยมส่งลูกเข้าเรียนเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น เมื่อจบการศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษาแล้วก็ไม่ค่อยมีผู้ใดส่งลูกไปศึกษาต่อมากนัก เพราะหัวหน้าครอบครัวเหล่านั้นเกรงว่าจะไม่มีเงินพอในการส่งเสียให้ลูกเรียนหนังสือ

ความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทางสังคมได้แก่ ระดับการศึกษาของบิดา-มารดา อาชีพ รายได้ อาจมีส่วนกำหนดการศึกษาของบุตรในแต่ละครอบครัว โดยทั่วไปมักจะพบว่า ครอบครัวที่มีการศึกษา รายได้ ฐานะทางสังคมต่ำ ส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาคำ ครอบครัวที่มีรายได้และระดับการศึกษาสูง รวมทั้งฐานะทางสังคมสูง ส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาสูง ดังนั้นระดับฐานะทางสังคมที่ต่างกันน่าจะมีผลต่อโอกาสของบุตรที่จะได้รับการศึกษาที่ต่างกัน ทั้งนี้ครอบครัวที่มีการศึกษาและฐานะทางสังคมสูงย่อมมีโอกาสที่จะได้รับรู้สิ่งใหม่ ๆ และมีเหตุจูงใจที่จะให้บุตรได้รับการศึกษาสูงกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางสังคมและการศึกษาคำ

โอกาสทางการศึกษากับจำนวนพี่น้อง การมีพี่เรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

จำนวนพี่น้องในครอบครัวที่ต่างกันอาจจะส่งผลต่อโอกาสในการเข้าเรียนต่อต่างกันด้วย เนื่องจากการศึกษาต่อจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างเช่น ฐานะทางเศรษฐกิจ ฉะนั้น ครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจต่ำซึ่งมีบุตรมากบุตรก็จะมีโอกาสในการศึกษาต่อน้อย ดังนั้นจำนวนพี่น้องเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บุตรมีโอกาสในการศึกษาต่อไม่เท่าเทียมกัน และการมีพี่อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงในด้านสังคมและทางจิตวิทยาจะทำให้เด็กมีโอกาสในการศึกษาต่อต่างกันหรือไม่จากผลการวิจัยของ

แมคควอรี (Mcquary, 1953 : 215 - 228) พบว่าขนาดของครอบครัว อาชีพ ผู้ปกครอง สถานภาพทางสังคมและแวดล้อม มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

อัลตัส (Altus, 1955 : 202 - 205) แสดงให้เห็นว่าลำดับการเกิดของเด็ก มีความสัมพันธ์กับความถนัดด้านการเรียน แต่เป็นความถนัดบางวิชาเท่านั้นจากผลการวิจัยพบว่า ลูกคนแรกมีความถนัดที่จะเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือมากกว่าลูกคนรอง สำหรับด้านวิชา คณิตศาสตร์ ไม่มีความแตกต่างกันเลย

ซูเคนดรา (Sukhendra, 1966 : 133 - 137) ได้ทำการวิจัยจำนวนเด็กในครอบครัว และลำดับการเกิดว่ามีความสำคัญต่อความสามารถทางสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนหรือไม่ ได้ทำการวิจัยเฉพาะนักเรียนชายชั้นมัธยมในเมืองมัทราส ผลปรากฏว่าความสัมพันธ์ของลำดับการเกิด กับความสามารถทางสติปัญญามีลักษณะเช่นเดียวกับการสัมพันธ์ของลำดับการเกิดกับผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียน คือไม่มีความสัมพันธ์ที่แน่นอนคงที่ แต่จำนวนเด็กในครอบครัวกลับมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียน กล่าวคือ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีลูกมาก ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนจะต่ำ และเด็กที่มีความสามารถทางด้านสติปัญญาสูงก็มักจะมาจากครอบครัวที่มีลูกน้อย

สำหรับในประเทศไทยลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวเช่นมีพี่น้องร่วมบิดา-มารดาจากหรือน้อยมีพี่เคยเรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกันหรือไม่ ลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวในสังคมไทยอาจจะส่งผลต่อโอกาสการเข้าเรียนต่อในชั้นสูงขึ้นได้ เพราะสาเหตุที่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยเป็นเกษตรกร ซึ่งจากการศึกษาของ นิคม จันทรวิทุรย์ (2508 : 253 - 255) พบว่าประชากรไทยในชนบทส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร มีบุตรมาก รับผิดชอบการศึกษาค่า และต้องใช้แรงงานของเด็กในการประกอบอาชีพ

จากผลการวิจัยจะเห็นว่าจำนวนบุตรมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กแตกต่างกัน อาจกล่าวได้ว่าครอบครัวที่มีบุตรน้อย น่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กดีกว่า ซึ่งจะเป็นแนวโน้มในโอกาสในการศึกษาต่อของเด็กมากกว่า ส่วนการที่มีพี่เรียนอยู่น่าจะเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้น้องอยากที่จะเรียนบ้าง ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าการศึกษาที่มีพี่เคยเรียนอยู่นั้นเป็นผลทำให้เกิดแรงจูงใจต่อการได้เข้าเรียนต่อหรือไม่

โอกาสทางการศึกษากับภูมิฐานะ

ในการศึกษาเกี่ยวกับภูมิฐานะระหว่างเมืองกับชนบทมีการศึกษาวิจัยในต่างประเทศ ผู้วิจัยคือ สโมค (Smoke, 1957) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนสำเร็จและไม่สำเร็จจากมหาวิทยาลัยอินเดียนาในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่านักศึกษาที่เรียนไม่สำเร็จนั้น

เป็นนักศึกษาที่มาจากชนบทมากกว่า นักศึกษาที่พักอยู่ หรือเป็นคนที่พักอาศัยอยู่ในเมืองถึง 2 เท่า

วอชเบิร์น (Washburne, 1955 : 185 - 195) พบว่าในสังคมอเมริกัน สำหรับเมืองที่มีจำนวนประชากรไม่เกิน 500,000 คน ขนาดของเมืองจะมีความสัมพันธ์ทางบวก กับผลการเรียนของเด็ก นั่นคือเด็กที่มาจากเมืองใหญ่จึงมีแนวโน้มที่จะเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มาจาก เมืองเล็ก แต่ถ้ามองเมืองใดมีประชากรเกินกว่า 500,000 คน ผลการเรียนของนักเรียนจะมี แนวโน้มต่ำลงทั้งนี้เพราะว่าเมืองมีขนาดใหญ่มักเป็นที่อยู่ของชนกลุ่มน้อย ซึ่งมีผลการเรียนต่ำ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ สมิท (Smith, 1965 : 12 - 19) ซึ่งสรุป ได้จากการสำรวจนิตินิเทศที่ 1 ของมหาวิทยาลัย เคนทักกี พบว่าไม่มีเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมาจากเมือง ที่ประชากรเกินกว่า 600,000 คน ถึง 1,000,000 คน

จากการศึกษาของ โอ อี ซี ดี (O.E.C.D., 1971 : 17) ได้กล่าวถึงผลการวิจัย เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษา ของประเทศสมาชิก 19 ประเทศ กระจายอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป เอเชีย มีทั้งประเทศขนาดใหญ่ และประเทศขนาดเล็ก ผลปรากฏว่าลักษณะของสังคมที่ต่างกัน เช่น สังคมเมือง สังคมชนบท มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน เพราะลักษณะของสังคม ช่วยให้เกิดทัศนคติและแรงจูงใจในการศึกษาและเป็นตัวช่วยให้นักเรียนเลือกตัดสินใจที่จะเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อในชั้นสูงต่อไป

จากการศึกษาของ ยูเนสโก (UNESCO, 1961 : 5) พบว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ กลุ่มประชากรในทวีปเอเชีย 15 ประเทศ ซึ่งมีประมาณ 130 ล้านคน ขาดโอกาสในการศึกษาต่อ เพราะอ่านหนังสือไม่ออกถึงครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมด โดยเฉพาะในประเทศลาว อาฟกานิสถาน และเนปาล มีถึง 7 คนในจำนวน 10 คน สาเหตุของโอกาสดังกล่าวมาจากความยากจน ขาดทุนทางสังคมและการตั้งถิ่นฐานภูมิลำเนา ผู้ที่อยู่ในสังคมที่ต่างกันจะมีโอกาสประสบความสำเร็จ ในการศึกษาแตกต่างกัน

ส่วนการศึกษาในประเทศไทยในปัจจุบันยังอยู่ในวงจำกัด ผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงกว่าภาคบังคับส่วนใหญ่เป็นพวกที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดีเปรียบ และอยู่ในตัวเมืองผู้ที่ฐานะยากจนหรืออยู่ในชนบทจะมีโอกาสแต่เพียงในชั้นการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น ทั้งนี้เพราะสถานที่ศึกษาในระดับสูงมักจะอยู่ในเมืองหรือส่วนกลางในท้องถิ่นชนบทมีอยู่น้อย (ปฏิรูปการศึกษา, คณะกรรมการ, 2518 : 294)

และผลการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (อ้างจาก สุกัญ ประเสริฐศรี, 2517:87) ในปี 2517 เกี่ยวกับความเสมอภาคในโอกาสการศึกษา ระดับประถมศึกษาในประเทศไทย ปรากฏว่านักเรียนที่มีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีอุปกรณ์การสอนดี ครูดี มักเป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีภูมิลำเนาอยู่ในเมือง และจากการสำรวจพบว่า กรุงเทพมหานคร เป็นเขตที่มีโรงเรียนหลังใหญ่มากที่สุด ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นเขตที่มีโรงเรียนหลังเล็กมากที่สุด ครูในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวุฒิน้อยกว่าโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ภาคกลางและภาคใต้เมื่อมีการวัดผลสัมฤทธิ์ปรากฏว่า ผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนในกรุงเทพมหานครสูงกว่าผลการเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบสองเท่า

จากผลการวิจัยจะพบว่าเด็กที่อยู่ในตัวเมืองมีโอกาสในการศึกษาต่อมากกว่าเด็กในชนบท และลักษณะของเมืองใหญ่และเล็กส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่างกัน ก็น่าจะมีแนวโน้มในโอกาสในการศึกษาต่อต่างกันด้วย

โอกาสทางการศึกษากับผลทางการเรียน

เด็กที่มีผลทางการเรียนแตกต่างกันจะมีโอกาสเข้าศึกษาต่อแตกต่างกันหรือไม่ เรื่องนี้รายงานการวิจัยไว้ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศไว้ดังนี้

คิล วิลเฟิล (Deal Wolfle, 1969 : 217) ได้พบว่าเด็กฉลาดห่าจะแนบได้ดีกว่าเด็กโง่ ในการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าศึกษาต่อหรือเพื่อประกอบงานใด ๆ ก็ตามย่อมต้องการบุคคล

ที่มีความเฉลียวฉลาด เพื่อสะดวกแก่การศึกษาต่อหรือประกอบกิจการงานนั้นได้สำเร็จไปด้วยดี และมักจะเลือกผู้ที่สอบได้คะแนนสูงเป็นอันดับแรก และพิจารณาสิ่งอื่นประกอบเป็นอันดับรอง เช่น ในประเทศอังกฤษผู้ที่ได้ศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา (Grammar School) จะต้องผ่านการทดสอบทางสติปัญญา (Intelligence test) เสียก่อนถ้าได้คะแนนสูงตามเกณฑ์จึงมีสิทธิ์ได้เรียนต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สแกนเนล (Scannell, 1960 : 131 - 134) ซึ่งหาความสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในชั้นประถมศึกษาเกรดสี่จนถึงมัธยมศึกษาเกรดสิบสองกับคะแนนเฉลี่ย ปลายปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมทั้งสี่ปีในมหาวิทยาลัยของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยในรัฐไอโอวา ระหว่างปี 1949 ถึงปี 1953 จำนวน 3,202 คน ผลปรากฏว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่าง คะแนนประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา กับคะแนนเฉลี่ยในชั้นปีที่ 1 มีค่าสูงชันทุกปี จาก .45 ถึง .63 และคะแนนสะสมทั้งสี่ปีในมหาวิทยาลัยได้ค่าพหุคูณเท่ากับ .53 หัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือคะแนนเฉลี่ย ในชั้นมัธยมศึกษา

เฟลดา (Floud, 1969 : 216) พบว่าในประเทศอังกฤษผู้ที่ได้ศึกษาต่อในโรงเรียน มัธยมศึกษา (Grammar School) จะต้องผ่านการทดสอบทางสติปัญญาเสียก่อน ถ้าได้คะแนนสูง ตามเกณฑ์จึงจะมีสิทธิ์ได้เรียนต่อในโรงเรียนมัศึกษานั้น

ซัลลิแวน (Sullivan, 1962 : 2327) ศึกษาเกี่ยวกับการออกจากโรงเรียนกลางคัน จากนักเรียนชาตินีโกรในโรงเรียนเตรียมอุดมแห่งหนึ่งในมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าผู้ที่ออกจากโรงเรียนกลางคันกับผู้ที่มีโอกาสเรียนอยู่มีความแตกต่างกันคือ พวกที่ออกจากโรงเรียน กลางคันร้อยละ 74.1 มักจะสอบตกในวิชาต่าง ๆ ส่วนผู้ที่ยังเรียนอยู่เป็นผู้ที่สอบตกเพียงร้อยละ 25.9 เท่านั้น

สำหรับในประเทศไทย ได้มีผู้วิจัยหลายท่านได้วิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีความสัมพันธ์กับคะแนนที่สอบเข้าศึกษาต่อไว้ดังนี้

บุญเรียง ศรีคำพร (2512) ได้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ และแผนกศิลป์ ปีการศึกษา 2511 แผนกละ 150 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนเป็นโรงเรียน รัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพฯ - ชนบุรี ผลการวิจัยพบว่าคะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.3 กับคะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.5 มีความสัมพันธ์กันจริงและถ้าวางสมการถดถอย (multiple regression equation) โดยให้คะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.3 ในหมวดวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นตัวพยากรณ์ คะแนนรวม ม.ศ.5 ของแต่ละแผนก เป็นเกณฑ์ ก็พบว่าสามารถใช้คะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.3 เป็นตัวพยากรณ์คะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.5 ได้ และจากการวิจัยของ วรณรัตน์ อึ้งประเสริฐ (2513) ซึ่งได้ศึกษาในเรื่องเดียวกันโดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนในทุกภาคการศึกษา ผลปรากฏว่าคะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.3 มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.5 ทุกหมวดวิชาในทุกภาคการศึกษา และยังพบว่าคะแนนสอบไล่ทุกภาคการศึกษา ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา (2510) ศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.5 และผลการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2507 และ 2508 กับความสำเร็จในการศึกษาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศิลปากรพบว่าอาจใช้คะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.5 เป็นเครื่องตัดสินการคัดเลือกนักเรียนเข้ามหาวิทยาลัยได้

จากเอกสารและงานวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับผลการเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับคะแนนที่สอบเข้าเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงน่าจะมีโอกาสเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไปกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างไรก็ตามในประเทศไทยยังไม่ได้มีการวิจัยโอกาสในการเรียนต่อของผู้ได้คะแนนสูงมีมากกว่าผู้ได้คะแนนต่ำจริงหรือไม่ ฉะนั้นงานวิจัยครั้งนี้จะเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาต่อมากน้อยเพียงใด.

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารังนี้ไ้แก่นักเรียนที่กำลังศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปีการศึกษา 2520 ของเขตการศึกษา 9, 10, 11 ในโรงเรียน 5 ประเภท.

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ
2. โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.)
3. โรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.)
4. โรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.)
5. โรงเรียนราษฎร์

ก. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างมีลำดับขั้นตอนการดังต่อไปนี้

1. เลือกจังหวัดจากเขตการศึกษา 9, 10, 11 ที่มีโรงเรียนครบทั้ง 5 ประเภทมาเขตละ 1 จังหวัด ในกรณีที่เขตการศึกษาใดมีจังหวัดที่มีลักษณะดังกล่าวมากกว่า 1 จังหวัด จะจับฉลากเลือกมาเพียงจังหวัดเดียว จังหวัดที่มีคุณสมบัติครบ ได้แก่

จังหวัด ชอนแก่น, ร้อยเอ็ด, ชัยภูมิ

2. การเลือกโรงเรียน รวบรวมรายชื่อโรงเรียนแต่ละจังหวัดที่เลือกไว้แล้ว แล้วจำแนกตามประเภทโรงเรียนทั้ง 5 ประเภท จับฉลากเลือกตามประเภทโรงเรียน ดังต่อไปนี้

2.1 โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ส. 1 โรงเรียน

2.2 โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ภ. 1 โรงเรียน

2.3 โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ช. 2 โรงเรียน

2.4 โรงเรียนมัธยมสามัญ 2 โรงเรียน

2.5 โรงเรียนราษฎร์ 2 โรงเรียน

3. การเลือกนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง สุ่มจากโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 5 ประเภทในจังหวัดที่คัดเลือกแล้วได้แก่ จังหวัด ชอนแก่น, ร้อยเอ็ด, ชัยภูมิ โดยแยก ประเภทโรงเรียนแต่ละจังหวัดใช้วิธีการจับสลากดังต่อไปนี้ โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ส. 1 โรงเรียน 4 ห้องเรียน โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ภ. 1 โรงเรียน 4 ห้องเรียน โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ช. 2 โรงเรียน 4 ห้องเรียน โรงเรียนมัธยมสามัญ 2 โรงเรียน 4 ห้องเรียน โรงเรียนราษฎร์ 2 โรงเรียน 4 ห้องเรียน ในกรณีที่โรงเรียนแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม เก่ง - อ่อน ให้สุ่มจำนวนนักเรียน โดยถือปริมาณนักเรียน 40 คนต่อ 1 ห้องเรียน

ข. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 2,400 คน ทั้งรายละเอียด

แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียน ประเภทของโรงเรียน และจังหวัด

ประเภทโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน, จังหวัด	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
1. ร.ร.ประเภทสามัญ	1. ร.ร.สนามบิน จ.ชอนแก่น	80
	2. ร.ร.ประชารัฐวิทยาเสริม จ.ชอนแก่น	80
	3. ร.ร.เมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด	80
	4. ร.ร.เหลาดีวิทยา จ.ร้อยเอ็ด	80
	5. ร.ร.พญาแลวิทยา จ.ชัยภูมิ	80
	6. ร.ร.สุนทรวิภา จ.ชัยภูมิ	80

ตาราง 2 (ต่อ)

ประเภทโรงเรียน	ชื่อโรงเรียน, จังหวัด	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. ร.ร.ประเภท ค.ม.ส.	1. ร.ร.แก่นนครวิทยาลัย จ.ขอนแก่น	160
	2. ร.ร.จันทร์เบกษานุสรณ์ จ.ชัยภูมิ	160
	3. ร.ร.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ	160
3. ร.ร.ประเภท ค.ม.ภ.	1. ร.ร.เมืองพลพิทยาคม จ.ขอนแก่น	160
	2. ร.ร.โพนทองพัฒนาวิทยา จ.ร้อยเอ็ด	160
	3. ร.ร.ชัยภูมิภักดีชุมพล จ.ชัยภูมิ	160
4. ร.ร.ประเภท ค.ม.ช.	1. ร.ร.ขอนแก่นวิทยายน จ.ขอนแก่น	80
	2. ร.ร.กัลยาณวัตร จ.ขอนแก่น	80
	3. ร.ร.จุฬพักตร์พินามรัชดาเขก จ.ร้อยเอ็ด	80
	4. ร.ร.อาศสภารัตวิทยา จ.ร้อยเอ็ด	80
	5. ร.ร.เกษตรสมบูรณ์วิทยา จ.ชัยภูมิ	80
	6. ร.ร.แก่งคร้อวิทยา จ.ชัยภูมิ	80
5. ร.ร.ราษฎร์	1. ร.ร.กรรณาศึกษา จ.ขอนแก่น	80
	2. ร.ร.ศิริจิตรศึกษา จ.ขอนแก่น	80
	3. ร.ร.ช.ประดิษฐวิทยา จ.ร้อยเอ็ด	80
	4. ร.ร.เจริญศึกษา จ.ร้อยเอ็ด	80
	5. ร.ร.สาครวิทยยา จ.ชัยภูมิ	80
	6. ร.ร.สุทธิประสาธวิทย จ.ชัยภูมิ	80
รวมจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง		2,400

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประเภทรของโรงเรียน ที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา สถานภาพส่วนตัวและผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองร่วมกับนิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อีก 2 คน ที่ทำวิจัยในโครงการเดียวกัน ได้แก่ นายประยงค์ ชูน้อย และนายจรูญ พานิชลินไชย โดยได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือจาก คร.อารี สัมพันธ์ และ คร.ประพนธ์ เจียรกุล

ก. ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบบปลายปิด (closed form)

2 ลักษณะคือ

1. แบบสอบถามแบบเลือกตอบให้นักเรียนเลือกตอบที่ตรงกับความเป็นจริง เพียงคำตอบเดียว

ตัวอย่าง

นักเรียนจบชั้น ป.7 มาจากโรงเรียนประเภทใด ?

- ☐ โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษา
- ☐ โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- ☐ โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดเทศบาล
- ☐ โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่เป็นโรงเรียนราษฎร์

2. แบบสอบถามที่ใช้เติมคำในช่องว่างให้นักเรียนเติมประโยคหรือข้อความที่เป็นจริงในช่องว่าง

ตัวอย่าง

ผลการสอบไล่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ได้ เปอร์เซนต์

ข. การทดลองเครื่องมือ นำไปทดลองใช้กับนักเรียน ม.ศ.1 จำนวน 120 คน ที่โรงเรียนสุนารีวิทยา จังหวัดนครราชสีมา

ค. คุณภาพของเครื่องมือ จากผลการทดลองพบว่านักเรียนสามารถตอบคำถามตรงตามเนื้อหาที่ต้องการจำนวน 90 เปอร์เซ็นต์ ส่วนข้อบกพร่องนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามนี้มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปใช้จริงต่อไป

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยนำหนังสือรับรองการเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และแบบสอบถามไปขออนุญาต ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อใช้แบบสอบถามกับนักเรียน แบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 2400 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 2347 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.72 จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ได้มีรายละเอียดแสดงในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ได้ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม	คิดเป็นร้อยละ
1. โรงเรียนประเภทสามัญ	391	16.76
2. โรงเรียนประเภท ค.ม.ส.	477	20.43
3. โรงเรียนประเภท ค.ม.ภ.	499	21.27
4. โรงเรียนประเภท ค.ม.ช.	485	20.66
5. โรงเรียนราษฎร์	495	20.67
รวม	2,347	100.00

5. การจัดกระทำกับข้อมูล

1. นำแบบสอบถามมาแยกเฉพาะแบบสอบถามที่มีคำตอบที่สมบูรณ์ไว้
2. นำแบบสอบถามมาตรวจนับโดยแยกตามตัวแปรที่ต้องการ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบหาความถี่จากแบบสอบถาม
2. เปลี่ยนความถี่เป็นอัตราส่วนร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาโอกาสทางการศึกษาต่อโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ซึ่งได้แก่สัดส่วนของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จำแนกตามตัวแปรที่นำมาศึกษา

เกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบหาโอกาสการศึกษาต่อของนักเรียนชั้น ป.7

การวิจัยครั้งนี้ถือเอาสัดส่วนของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งจำแนกตามตัวแปรมาเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหาโอกาสการศึกษาต่อ มีวิธีกำหนดเกณฑ์กระทำดังนี้

1. เกณฑ์ที่เกี่ยวกับจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จบการศึกษามาจากโรงเรียนประเภทใดบ้าง ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรวบรวมจำนวนนักเรียนที่สอบไล่ได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดเทศบาล โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นโรงเรียนราษฎร์

2. เกณฑ์เกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวนักเรียน ผู้วิจัยได้นำรายได้ประชากรต่อประชากรหนึ่งคน ของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2519 จากกองวางแผนประชากร และกำลังคนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2520 มาประมาณโดยคำนึงถึงอาชีพของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นหลัก

3. เกณฑ์เกี่ยวกับอาชีพของบิดา ระดับการศึกษา และภูมิฐานะของนักเรียน ผู้วิจัยได้นำเอาสถิติตัวเลขของประชากรชายที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป จำแนกตามชั้นที่สำเร็จอายุ และเพศ ตลอดจนจำนวนประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แยกตามถิ่นที่อยู่อาศัย ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล จากรายงานการสำรวจสำมะโนประชากร และเคหะ พ.ศ. 2513 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ตารางที่ 1 เป็นหลักในการกำหนดเกณฑ์

4. เกณฑ์เกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาเกณฑ์ โดยอาศัยข้อมูลจากโรงเรียนประถมศึกษาปีที่ 7 ในปีการศึกษา 2519 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อต้องการทราบว่าในโรงเรียนนั้น ๆ มีนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 สอบไล่ได้เกิน 75 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปมีจำนวนเท่าไร ระหว่าง 60 - 74 เปอร์เซ็นต์ มีจำนวนเท่าไร และต่ำกว่า 60 ลงมา มีจำนวนเท่าไร แล้วนำความถี่มารวมหาค่าเฉลี่ยร้อยละ แยกเป็นกลุ่มสูง กลุ่มกลาง กลุ่มต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติดังต่อไปนี้

1. หาค่าอัตราส่วนร้อยละ

จากสูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{100 \times X}{N}$$

เมื่อ 100 = ตัวคงที่

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

X แทน คะแนนของนักเรียนทั้งหมดที่ได้

2. หาคี - สแควร์ (Chi - Square)

สูตร

$$\chi^2 = n \left[\sum_{i=1}^i \sum_{j=1}^j \frac{f_{ij}^2}{f_i \cdot f_j} - 1 \right]$$

χ^2 แทน ค่า Chi - Square

เมื่อ f_j แทน ตัวเลขในช่องแต่ละช่องของตารางเรียงลำดับ

f_i แทน ตัวเลขรวมแทน i ในตาราง

f_{ij} แทน ตัวเลขแต่ละช่องของตารางเรียงลำดับ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมดในตาราง

อ้างจาก Gene V. Glass and Julion Stanley (1970 : 329 - 333).

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียน
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7
- ตอนที่ 2 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดามารดาของนักเรียน
- ตอนที่ 3 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวของนักเรียน
- ตอนที่ 4 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดามารดาของนักเรียน
- ตอนที่ 5 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน
- ตอนที่ 6 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เลี้ยงหรือเคยเรียนในโรงเรียน
ที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่
- ตอนที่ 7 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงภูมิฐานะของนักเรียน
- ตอนที่ 8 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7
ของนักเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

χ^2	แทน	ค่าของ ไค - สแควร์
Σ	แทน	ผลรวมทั้งสิ้น
df	แทน	ค่า degree of freedom
fi	แทน	ตัวเลขรวมของแถวอนในตาราง

- x_i แทน ตัวเลขรวมของแถวตั้งในตาราง
- n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- ** แทน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น .01

การวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อในการวิจัยครั้งนี้ ถือเอาสัดส่วนของประชากร เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยถือว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ควรสอดคล้องกับสัดส่วนของประชากรในท้องถิ่นนั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าประชากรอาชีพใดมีจำนวนมาก บุตรของประชากรกลุ่มนั้นก็น่าจะมีจำนวนที่เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากอย่างได้สัดส่วน กันด้วย ในทางตรงข้ามถ้าประชากรอาชีพใดมีจำนวนน้อย บุตรของประชากรกลุ่มนั้นน่าที่จะได้เข้า ศึกษาได้น้อยด้วย ทั้งนี้เป็นต้น

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนดังกล่าวยาวเกินไปจะแบ่งออกเป็น 5 ตอนย่อย ดังนี้

1. สัดส่วนของประชากร พิจารณาตามตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โอกาสการเข้าศึกษาต่อ
2. แสดงสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่าง
4. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ ถ้าหากค่า χ^2 ของการเปรียบเทียบในข้อ 3 มีนัยสำคัญ
5. วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ในข้อ 2 กับสัดส่วนของประชากรตามข้อ 1

ตอนที่ 1 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียน
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

1. ประชากรที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบในตอนนี้ได้แก่ จำนวนนักเรียนที่จบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในปีการศึกษา 2519 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตารางที่ 4
ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 จำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ประเภทของโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่จบชั้น ป.7	คิดเป็นร้อยละ
โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา	6,932	6.26
โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดเทศบาล	3,607	3.27
โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด	94,217	85.29
โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ที่เป็นโรงเรียนราษฎร์	5,717	5.18
รวม	110,473	100

แหล่งที่มา : กองแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ : แบบรายงานการศึกษามัธยมศึกษา :
ภาคสถิติ 2520.

จากตาราง 4 จะเห็นว่าจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีจำนวนสูงสุด คือร้อยละ 85.29 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา คือร้อยละ 6.26 โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่เป็นโรงเรียนราษฎร์ คือร้อยละ 5.18 โรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย สังกัดเทศบาล คือร้อยละ 3.27

2. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังตาราง 5

ตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ และโรงเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียนที่ นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา								รวมทั้งหมก	
	สามัญ		เทศบาล		องค์การ		ราษฎร์			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค.ม.ส.	55	11.53	29	6.08	335	70.23	58	12.16	477	100
ค.ม.ภ.	158	31.66	20	4.01	300	60.12	21	4.21	499	100
ค.ม.ช.	64	13.20	41	8.45	344	70.93	36	7.42	485	100
สามัญ	204	52.17	11	2.81	154	39.39	22	5.63	391	100
ราษฎร์	40	8.08	28	5.66	217	43.84	210	42.42	495	100
รวม	521	22.20	129	5.50	1350	57.52	347	14.78	2,347	100

การสถิติในตาราง 5 นี้ เป็นสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะได้นำค่าสถิตินี้ไปวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยเทียบกับเกณฑ์ประชากรในข้อ 1 และพิจารณาสัดส่วนภายในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะแสดงในข้อ 3, 4 และ 5 ดังต่อไปนี้

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

สมมุติฐานที่ 1 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากโรงเรียนต่างประเภทกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในตารางที่ 6 ต่อไปนี้

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียนที่ นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2_{12}	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ส.	55 (11.53)	29 (6.08)	335 (70.23)	58 (12.16)	477 (100)	26.217	683.486**
ค.ม.ภ.	158 (31.16)	20 (4.01)	300 (60.12)	21 (4.21)	499 (100)		
ค.ม.ช.	64 (13.20)	41 (8.45)	344 (70.93)	36 (7.42)	485 (100)		
สามัญ	204 (52.17)	11 (2.81)	154 (39.39)	22 (5.63)	391 (100)		
ราษฎร์	40 (8.08)	28 (5.66)	217 (43.84)	210 (42.42)	495 (100)		
รวม	521	129	1,350	347	2,347		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 6 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 1 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบประถมศึกษาปีที่ 7 มา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ผลการเปรียบเทียบแสดงในตารางที่ 7 ต่อไปนี้

ตาราง 7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ. 1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ส.	55 (11.53)	29 (6.08)	335 (70.23)	58 (12.16)	477 (100)	11.341	70.259**
ค.ม.ภ.	158 (31.16)	20 (4.01)	300 (60.12)	21 (4.21)	499 (100)		
รวม	213	49	635	79	976		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 7 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับในโรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในโครงการ ค.ม.ภ. แตกต่างกัน

ตาราง 8 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ.1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					99	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ส.	55 (11.53)	29 (6.08)	335 (70.23)	58 (12.16)	477 (100)	11.341	7.940
ค.ม.ช.	64 (13.20)	41 (8.45)	334 (70.93)	36 (7.42)	485 (100)		
รวม	119	70	679	94	962		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 8 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ
 มัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับในโรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.)
 มีความสอดคล้องกันเมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา ซึ่งอาจ
 กล่าวได้ว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกันมีโอกาสในการ
 เข้าศึกษาต่อโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ. 1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2 99	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ส.	55 (11.53)	29 (6.08)	335 (70.23)	58 (12.16)	477 (100)	11.341	170.164**
สามัญ	204 (52.17)	11 (2.81)	154 (39.39)	22 (5.63)	391 (100)		
รวม	259	40	489	80	868		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 9 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
 ในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับในโรงเรียนมัธยมสามัญมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณา
 ถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียน
 ที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 ในโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ.1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					99 ² ₃	2 ² _X
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ส.	55 (11.53)	29 (6.08)	335 (70.23)	58 (12.16)	477 (100)	11.341	113.525**
ราษฎร์	40 (8.08)	28 (5.66)	217 (43.84)	210 (42.42)	495 (100)		
รวม	95	57	552	268	972		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 10 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
 โครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึง
 ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่
 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 ในโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ.1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2 99	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ภ.	158 (31.16)	20 (4.01)	300 (60.12)	21 (4.21)	499 (100)	11.341	53.759**
ค.ม.ช.	64 (13.20)	41 (8.45)	344 (70.93)	36 (7.42)	485 (100)		
รวม	222	61	644	57	984		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 11 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
 ในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) กับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียน
 มัธยมในชนบท (ค.ม.ช.) มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบ
 ชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของ
 โรงเรียนที่แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในโครงการ ค.ม.ภ.
 กับโรงเรียนมัธยมที่อยู่ในโครงการ ค.ม.ช. แตกต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียน
จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ. 1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2 99	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ภ.	158 (31.16)	20 (4.01)	300 (60.12)	21 (4.21)	499 (100)	11.341	42.960 **
สามัญ	204 (52.17)	11 (2.81)	154 (39.39)	22 (5.63)	391 (100)		
รวม	362	31	454	43	890		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 12 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
ในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) กับโรงเรียนมัธยมสามัญมีความแตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของ
จำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อใน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ. 1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					99	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ภ.	158 (31.16)	20 (4.01)	300 (60.12)	21 (4.21)	499 (100)	11.341	239.606**
ราษฎร์	40 (8.08)	28 (5.66)	217 (43.84)	210 (42.42)	495 (100)		
รวม	198	48	517	231	994		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ได้จากการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 13 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
ในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) กับโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของ
จำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อใน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ. 1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2_{99}	χ^2_{**}
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ช.	64 (13.20)	41 (8.45)	344 (70.93)	36 (7.42)	485 (100)	11.341	158.044**
สามัญ	204 (52.17)	11 (2.81)	154 (39.39)	22 (5.63)	391 (100)		
รวม	268	52	498	58	876		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 14 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
ในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.) กับโรงเรียนมัธยมสามัญมีความแตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของ
จำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. กับมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 15 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ. 1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2 99 ³	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์กร	ราษฎร์	รวม		
ค.ม.ช.	64 (13.20)	41 (8.45)	344 (70.93)	36 (7.42)	485 (100)	11.341	159.726 ^{**}
ราษฎร์	40 (8.08)	28 (5.66)	217 (43.84)	210 (42.42)	495 (100)		
รวม	104	69	561	246	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 15 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการปรับปรุง
โรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.) กับโรงเรียนราษฎร์มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงประเภท
ของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถม
ปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียน
มัธยมในโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตาราง 16 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมสาธิต กับโรงเรียนราษฎร์
เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ม.ศ.1	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2_{99}	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
สามัญ	204 (52.17)	11 (2.81)	154 (39.39)	22 (5.63)	391 (100)	11.341	27.226**
ราษฎร์	40 (8.08)	28 (5.66)	217 (43.84)	210 (42.42)	495 (100)		
รวม	244	39	371	232	886		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 16 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมสาธิต กับโรงเรียนราษฎร์มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมสาธิตกับโรงเรียนราษฎร์แตกต่างกัน

5. วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตารางที่ 17 ต่อไปนี้

ตาราง 17 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา

	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้น ป.7 มา					χ^2 $\frac{48^2}{3}$	χ^2
	สามัญ	เทศบาล	องค์การ	ราษฎร์	รวม		
ร้อยละของประชากร	6.26	3.27	85.29	5.18	100	11.341	17.360**
ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	22.20	5.50	57.52	14.78	100		
รวม	28.47	8.77	142.81	19.96	200		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 17 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับสัดส่วนของประชากรมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ประเภทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่า

ขณะที่ประชากรประกอบด้วยนักเรียนจบจากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดถึง ร้อยละ 85.29 แต่กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนจบจากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพียงร้อยละ 57.52 เท่านั้น ในทางตรงกันข้ามนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างจบมาจากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาถึงร้อยละ 22.20 ในขณะที่นักเรียนในกลุ่มประชากรมีผู้จบจากโรงเรียนสังกัดดังกล่าวเพียงร้อยละ 6.26 เท่านั้น ความแตกต่างโดยนัยเกี่ยวกับปรากฏให้เห็นในกลุ่มผู้จบจากโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนราษฎร์เช่นเดียวกัน

ตอนที่ 2 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดามารดาของนักเรียน

1. สัดส่วนของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามกลุ่มอาชีพที่ประกอบ
ประชากรที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบในตอนนี้ได้แก่ประชากรชายในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไปมีงานทำจำแนกตามกลุ่มอาชีพที่ประกอบ

ตาราง 18 จำนวนประชากรชายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไป
มีงานทำจำแนกตามกลุ่มอาชีพที่ประกอบ

กลุ่มอาชีพที่ประกอบ	อายุ							รวม	ร้อยละ
	35-39ปี	40-44ปี	45-49ปี	50-54ปี	55-59ปี	60-64ปี	65ปีขึ้นไป		
กลุ่มอาชีพชั้นสูง	5,002	6,400	6,483	3,100	1,551	322	229	23,087	4.54
กลุ่มอาชีพนักธุรกิจ นักอุตสาหกรรม	4,750	2,895	2,021	1,317	848	284	175	12,290	2.41
กลุ่มอาชีพพ่อค้า เจ้าของร้านค้า	12,558	9,810	7,317	5,299	3,983	2,455	2,068	43,490	8.56
กลุ่มอาชีพเสมียน ลูกจ้างมีเงินเดือน									
ข้าราชการชั้นประทวน	16,737	11,677	6,982	4,148	2,416	799	497	43,256	8.52
กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม	73,834	61,835	49,928	36,330	27,616	16,178	13,082	278,803	54.87
กลุ่มอาชีพกรรมกร รายวัน	36,203	25,705	17,352	11,045	7,737	4,517	4,654	107,213	28.10
รวม	149,084	118,322	90,083	61,239	44,151	24,555	20,705	508,139	100

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา : สำมะโนประชากร และเคหะ

พ.ศ. 2513 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : 2516

จากตาราง 18 จะเห็นได้ว่าประชากรชายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพเกษตรกรรมสูงสุดร้อยละ 54.87 รองลงมาประกอบอาชีพกรรมกรรายวันร้อยละ 21.10 อาชีพพ่อค้าเจ้าของร้านค้ามีร้อยละ 8.56 อาชีพเสมียนลูกจ้างมีเงินเดือนและข้าราชการชั้นประทวนมีร้อยละ 8.52 กลุ่มอาชีพชั้นสูงมีร้อยละ 4.54 และกลุ่มอาชีพนักธุรกิจ นักอุตสาหกรรมมีเพียงร้อยละ 2.41

2. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตารางที่ 19

ตาราง 19 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทของโรงเรียน
ที่กำลังเรียนอยู่ และอาชีพบิดาของนักเรียน

กลุ่มอาชีพบิดาของนักเรียน	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนชั้น ม.ศ. 1										รวม ทั้ง หมค	ร้อยละ
	ค.ม.ส.		ค.ม.ภ.		ค.ม.ช.		สามัญ		ราษฎร์			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
กลุ่มอาชีพชั้นสูง	21	4.40	5	1.00	8	1.65	7	1.79	2	0.40	43	1.83
กลุ่มอาชีพนักธุรกิจนักอุตสาหกรรม	12	2.52	9	1.80	5	1.03	3	0.76	3	0.61	32	1.36
กลุ่มอาชีพพ่อค้า เจ้าของร้านค้า	12	9.52	56	11.23	54	11.14	37	9.46	30	6.06	224	9.54
กลุ่มอาชีพเสมียนลูกจ้างมีเงินเดือน												
ข้าราชการชั้นประทวน	87	18.24	81	16.23	91	18.76	97	24.81	113	22.83	469	19.98
กลุ่มอาชีพเกษตรกร	298	62.47	339	67.94	317	65.36	229	58.57	335	67.27	1516	64.60
กลุ่มอาชีพกรรมกรรายวัน	12	2.52	9	1.80	10	2.06	18	4.61	14	2.83	63	2.69
รวม	477	100	499	100	485	100	391	100	495	100	2347	100

ค่าสถิติในตาราง 19 นี้เป็นส่วนหนึ่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
จำแนกตามประเภทโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่และอาชีพบิดาของนักเรียน ซึ่งจะนำค่าสถิตินี้ไป
วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยเทียบกับเกณฑ์ประชากรในข้อ 1 และพิจารณาสัดส่วนในกลุ่มตัวอย่าง
ซึ่งจะแสดงในข้อ 3, 4 และ 5 ดังต่อไปนี้

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

สมมติฐานที่ 2 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่อาชีพบิดามารดาแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 20 ต่อไปนี้

ตาราง 20 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							χ^2_{20}	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ราชการ	อาชีพ เกษตรกร	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ส.	21 (4.40)	12 (5.52)	47 (9.85)	87 (18.24)	298 (62.47)	12 (2.52)	477 (100)	37.566	** 65.375
ค.ม.ภ.	5 (1.00)	9 (1.80)	56 (11.22)	81 (16.23)	339 (67.94)	9 (1.80)	499 (100)		
ค.ม.ช.	8 (1.65)	5 (1.03)	54 (11.13)	91 (18.76)	317 (65.36)	10 (2.06)	485 (100)		
สามัญ	7 (1.79)	3 (0.76)	37 (9.46)	97 (24.80)	229 (58.57)	18 (4.60)	391 (100)		

ตาราง 20 (ต่อ)

ประเภทของโรงเรียน	กลุ่มอาชีพของนิสิตนักเรียน								
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ราชการ การ	อาชีพ เกษตรกร	อาชีพ กรรมกร	รวม		
โรงเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1								$\chi^2_{99} = 20$	χ^2
ราษฎร	2 (0.40)	3 (0.61)	30 (6.06)	113 (22.83)	333 (67.27)	14 (2.83)	495 (100)		
รวม	43 (1.83)	32 (1.36)	224 (9.54)	469 (19.98)	1516 (64.60)	63 (2.69)	2347 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 20 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 2 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงสัดส่วนของอาชีพบิดาของนักเรียนที่ประกอบ สัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดาของนักเรียน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในตาราง 21 ต่อไปนี้

ตาราง 21 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							χ^2 49	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตรกร	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ส.	21 (4.40)	12 (5.52)	47 (9.85)	67 (18.24)	298 (62.47)	12 (2.52)	477 (100)	15.086	13.845
ค.ม.ภ.	5 (1.00)	9 (1.80)	56 (11.22)	81 (16.23)	339 (67.94)	9 (1.80)	499 (100)		
รวม	26	21	103	168	637	21	976		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 21 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับในโรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน จึงอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของนักเรียนที่มีบิดาอาชีพต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							$\sum \frac{x_i^2}{n_i}$	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตรกร	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ส.	21 (4.40)	12 (5.52)	47 (9.85)	87 (18.24)	298 (62.47)	12 (2.52)	477 (100)	15.086	9.988
ค.ม.ช.	8 (1.65)	5 (1.03)	54 (11.13)	91 (18.76)	317 (65.36)	10 (2.06)	485 (100)		
รวม	29	17	101	178	615	22	962		

หมายเหตุ จำนวนตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 22 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.) มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน จึงอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีบิดามีอาชีพต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							χ^2 $\frac{94}{5}$	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตรกร	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ส.	21 (4.40)	12 (5.52)	47 (9.85)	87 (18.24)	298 (62.47)	12 (2.52)	477 (100)	15.086	16.004**
สามัญ	7 (1.79)	3 (0.76)	37 (9.46)	97 (24.80)	229 (58.57)	18 (4.60)	391 (100)		
รวม	28	15	84	184	527	30	868		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 23 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียน
 โครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับโรงเรียนมัธยมสามัญมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึง
 อาชีพของบิดานักเรียนประกอบ สัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
 ในโครงการ ค.ม.ส. และมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							รวม	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ การ	อาชีพ เกษตรกร กรรม	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ส.	21 (4.40)	12 (5.52)	47 (9.85)	87 (18.24)	298 (62.47)	12 (2.52)	477 (100)	15.086	** 30.001
ราษฎร์	2 (0.40)	3 (0.61)	30 (6.06)	113 (22.83)	333 (67.27)	14 (2.83)	495 (100)		
รวม	23	15	77	200	631	26	972		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 24 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้น ม.ศ. 1 ในโรงเรียน
ในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึง
อาชีพของบิดานักเรียนประกอบ สัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน

ตาราง 25 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							χ^2 99 5	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตร กรรม	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ภ.	5 (1.00)	9 (1.80)	56 (11.22)	81 (16.23)	339 (67.94)	9 (1.80)	499 (100)	15.086	3.045
ค.ม.ช.	8 (1.65)	5 (1.03)	54 (11.13)	91 (18.76)	317 (65.36)	10 (2.06)	485 (100)		
รวม	13	14	110	172	656	19	984		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 จากการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 25 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ
 พัฒนาโรงเรียนในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) กับโรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท
 (ค.ม.ช.) มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดาของนักเรียน จึงอาจจะกล่าวได้ว่า
 สัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีอาชีพต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมใน
 โครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดาที่เรียน							χ^2 49.5	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตรกร	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ภ.	5 (1.00)	9 (1.80)	56 (11.22)	81 (16.23)	339 (67.94)	9 (1.80)	499 (100)	15.086	** 20.147
สามัญ	7 (1.79)	3 (0.76)	37 (9.46)	97 (24.80)	229 (58.57)	18 (4.60)	391 (100)		
รวม	12	12	93	178	568	27	890		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 26 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียน
ในโครงการพัฒนาโรงเรียนในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) กับโรงเรียนมัธยมสามัญมีความแตกต่างกัน
เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดาที่เรียนประกอบ สัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกัน

ตาราง 27 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							χ^2_{99}	χ^2_5
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตร กรรม	อาชีพ เกษตรกร	รวม		
ค.ม.ภ.	5 (1.00)	9 (1.80)	56 (11.22)	81 (16.23)	339 (67.94)	9 (1.80)	499 (100)	15.086	18.549
ราษฎร์	2 (0.40)	3 (0.61)	30 (6.06)	113 (22.83)	333 (67.27)	14 (2.83)	495 (100)		
รวม	7	12	86	194	672	23	994		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 จากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 27 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียน
 ในโครงการพัฒนาโรงเรียนในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) กับโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน
 เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดาของนักเรียนประกอบ สัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์มีความแตกต่างกัน

ตาราง 28 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							χ^2 98	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตร กรรม	อาชีพ กรรมกร	รวม		
ค.ม.ช.	8 (1.65)	5 (1.03)	54 (11.13)	91 (18.76)	317 (65.36)	10 (2.06)	485 (100)	15.086	10.436
สามัญ	7 (1.79)	3 (0.76)	37 (9.46)	97 (24.80)	229 (58.57)	18 (4.60)	391 (100)		
รวม	15	8	91	188	546	28	876		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 28 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ
ปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.) กับโรงเรียนมัธยมสามัญมีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณา
ถึงอาชีพของบิดาของนักเรียน จึงอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีบิดาอาชีพต่างกัน
ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยมสามัญ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพบิดาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							χ^2 99	χ^2
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตรกร	อาชีพ เกษตรกร กรรม	รวม		
ค.ม.ช.	8 (1.65)	5 (1.03)	54 (11.13)	91 (18.76)	317 (65.36)	10 (2.06)	485 (100)	15.086	14.290
ราษฎร์	2 (0.40)	3 (0.61)	30 (6.06)	113 (22.83)	333 (67.27)	14 (2.83)	495 (100)		
รวม	10	8	84	204	650	24	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
จากการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 29 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการปรับปรุง
โรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.) กับโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของ
บิดาของนักเรียน จึงอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีบิดาอาชีพต่างกันได้เข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 30 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมสาธิต กับ
โรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงอาชีพคือนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่กำลังศึกษา ชั้น ม.ศ.1	กลุ่มอาชีพของบิดานักเรียน							รวม	รวม
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ อุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า เจ้าของ ร้านค้า	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ข้าราชการ	อาชีพ เกษตร กรรม	อาชีพ กรรมกร	รวม		
สาธิต	7 (1.79)	3 (0.76)	37 (9.46)	97 (24.80)	229 (58.57)	18 (4.60)	391 (100)	15.086	12.437
ราษฎร์	2 (0.40)	3 (0.61)	30 (6.06)	113 (22.83)	333 (67.27)	14 (2.83)	495 (100)		
รวม	9	6	67	210	562	32	886		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากตารางทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 30 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมสาธิตกับ
โรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของนักเรียนจึงอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วน
ของจำนวนนักเรียนที่มีบิดาอาชีพต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมสาธิต
และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

5. วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของอาชีพคานักเรียน

สมมุติฐานที่ 2 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่อาชีพการงานแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 31 ดังต่อไปนี้

ตาราง 31 เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบคานอาชีพของบิดา

	กลุ่มอาชีพต่าง ๆ							99 ² X ₅	X ²
	อาชีพ ชั้นสูง	อาชีพ นักธุรกิจ นักอุตสาหกรรม	อาชีพ พ่อค้า ชาว การ	อาชีพ เสมียน ลูกจ้าง ชาว การ	อาชีพ เกษตรกร กรรม	อาชีพ เกษตรกร	รวม		
ร้อยละของกลุ่ม ประชากร	4.56	2.43	8.59	8.14	55.04	21.24	100	15.086	** 21.647
ร้อยละของ กลุ่มตัวอย่าง	1.83	1.36	9.54	19.98	64.60	2.69	100		
รวม	6.39	3.79	18.13	28.12	119.64	23.93	200		

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 31 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 2 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับสัดส่วนของประชากรมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดา นักเรียนและอาชีพของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีบิดามีอาชีพแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

1. สัดส่วนของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

เกณฑ์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบในตอนนี้ได้แก่รายได้ของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อคนต่อเดือน ซึ่งประมาณได้โดยคำนึงถึงอาชีพประชากร เป็นเกณฑ์ดังแสดงตาราง 32

ตาราง 32 จำนวนร้อยละของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามรายได้ ต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยของประชากรต่อเดือน	ร้อยละ
รายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท	75
รายได้เกินกว่า 1,000 บาท	25

แหล่งที่มา : กองวางแผนประชากร และกำลังคน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ : สถิติและสรุปแผนฯ 4 ด้านประชากร กำลังคน และการมีงานทำสำหรับประชาชน 2520

จากตาราง 32 จะเห็นว่าประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท มีจำนวนถึงร้อยละ 75 ส่วนประชากรที่มีรายได้สูงกว่า 1,000 บาท มีจำนวนร้อยละ 25

2. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามรายได้ของบิดา ดังแสดงในตาราง 33

ตาราง 33 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่
และรายได้ในครอบครัว

ระดับรายได้ครอบครัว ต่อเดือน	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนชั้น ม.ศ. 1										รวมทั้งหมด	
	ค.ม.ส.		ค.ม.ภ.		ค.ม.จ.		สามัญ		ราษฎร์			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 1,000 บาท	244	51.15	252	50.50	297	61.24	202	51.66	297	60.00	1292	55.05
1,001 - 2,000 บาท	140	29.35	179	35.87	117	24.12	126	32.23	147	29.70	709	30.21
2,001 - 3,000 บาท	45	9.43	28	5.61	45	9.28	33	8.44	34	6.87	185	7.88
3,001 - 5,000 บาท	35	7.34	29	5.81	16	3.30	27	6.91	14	2.83	121	5.16
เกินกว่า 5,000 บาท	13	2.73	11	2.20	10	2.06	3	0.77	3	0.61	40	1.70
รวม	477	100	499	100	485	100	391	100	405	100	2347	100

ค่าสถิติในตาราง 33 นี้เป็นส่วนหนึ่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ซึ่งจะได้นำค่าสถิตินี้ไปวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยเทียบกับเกณฑ์ของประชากรในข้อ 1
และพิจารณาสัดส่วนภายในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะแสดงในข้อ 3, 4 และ 5 ดังต่อไปนี้

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษา
เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว

สมมติฐานที่ 3 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่รายได้บิดามารดาแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ
เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ต่อเดือน						98 ² 18	98 ² 18
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ส.	244 (51.15)	140 (29.35)	45 (9.43)	35 (7.34)	13 (2.73)	477 (100)	32.000	53.349 ^{**}
ค.ม.ภ.	252 (50.50)	179 (35.87)	28 (5.61)	29 (5.81)	11 (2.20)	499 (100)		
ค.ม.ช.	297 (61.24)	117 (24.12)	45 (9.28)	16 (3.30)	10 (2.06)	485 (100)		
สามัญ	202 (51.66)	126 (32.23)	33 (8.44)	27 (6.91)	3 (0.77)	391 (100)		

ตาราง 34 (ต่อ)

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ต่อเดือน						2 99 16	2 X
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ราษฎร์	297 (60.00)	147 (29.70)	34 (6.87)	14 (2.83)	3 (0.61)	495 (100)		
รวม	1,292 (55.05)	709 (30.21)	185 (7.88)	121 (5.16)	40 (1.70)	2,347 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 34 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 3 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียนซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากครอบครัวมีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายคู่ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในตาราง 35

ตาราง 35 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ต่อเดือน						X ² 99	X ²
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,000- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ส.	244 (51.15)	140 (29.35)	45 (9.43)	35 (7.34)	13 (2.73)	477 (100)	13.277	9.094
ค.ม.ภ.	252 (50.50)	179 (35.87)	28 (5.61)	29 (5.81)	11 (2.20)	499 (100)		
รวม	496	319	73	64	24	976		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 35 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.) กับในโรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.) มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากรอบครัวมีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว
นักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ต่อเดือน						χ^2 99 4	χ^2
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ส.	244 (51.15)	140 (29.35)	45 (9.43)	35 (7.34)	13 (2.73)	477 (100)	13.277	14.655**
ค.ม.ช.	297 (61.24)	117 (24.12)	45 (9.28)	16 (3.30)	10 (2.06)	485 (100)		
รวม	541	257	90	51	23	962		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 36 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงรายได้
ของครอบครัว ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกัน
ได้เข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนในโครงการ
ค.ม.ช. แตกต่างกัน

ตาราง 37 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ต่อเดือน						X ² 99 4	X ²
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ส.	244 (51.15)	140 (29.35)	45 (9.43)	35 (7.34)	13 (2.73)	477 (100)	13.277	5.352
สามัญ	202 (51.66)	126 (32.23)	33 (8.44)	27 (6.91)	3 (0.77)	391 (100)		
รวม	446	266	78	62	16	868		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 37 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน
ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากรอบครัวมีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมสามัญ
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 38 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	รายได้ต่อเดือน						χ^2 99 4	χ^2
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ส.	244 (51.15)	140 (29.35)	45 (9.43)	35 (7.34)	13 (2.73)	477 (100)	13.277	21.819**
ราษฎร์	297 (60.00)	147 (29.70)	34 (6.87)	14 (2.83)	3 (0.61)	495 (100)		
รวม	541	287	79	49	16	972		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 38 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกันในแง่ของรายได้ของครอบครัว เมื่อค
งประกอบของร้อยละ ของทั้งสองกลุ่มก็จะเห็นได้ว่าผู้ที่ได้เข้าเรียนต่อในโรงเรียน ค.ม.ส. นั้น
มีแนวโน้มที่จะมาจากครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่าผู้ที่ได้เรียนต่อในโรงเรียนราษฎร์ ดังจะเห็นได้จาก
ในกลุ่ม ค.ม.ส. ผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 1,000 บาท มีเพียงร้อยละ 51.15
ในขณะที่กลุ่มโรงเรียนราษฎร์มีถึงร้อยละ 60.00 ในทางตรงข้ามผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้เกินกว่า
เดือนละ 2,000 บาท ของกลุ่ม ค.ม.ส. มีถึงร้อยละ 19.50 เทียบกับร้อยละ 10.31 ของกลุ่ม
โรงเรียนราษฎร์

ตาราง 39 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ต่อเดือน						99 ² ₄	χ ²
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ภ.	252 (50.50)	179 (35.87)	28 (5.61)	29 (5.81)	11 (2.20)	499 (100)	13.277	24.243 ^{**}
ค.ม.ช.	297 (61.24)	117 (24.12)	45 (9.28)	16 (3.30)	10 (2.06)	485 (100)		
รวม	549	296	73	45	21	984		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 39 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. แตกต่างกัน

ตาราง 40 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	รายได้ต่อเดือน						X ² 98 4	X ²
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ภ.	252 (50.50)	179 (35.87)	28 (5.61)	29 (5.81)	11 (2.20)	499 (100)	13.277	17.783**
สามัญ	202 (51.66)	126 (32.23)	33 (8.44)	27 (6.91)	3 (0.77)	391 (100)		
รวม	454	305	61	56	14	890		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 40 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
 ในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว
 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อใน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 41 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	รายได้ต่อเดือน						χ^2 99 4	χ^2
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ภ.	525 (50.50)	179 (35.87)	28 (5.61)	29 (5.81)	11 (2.20)	499 (100)	13.277	** 17.189
ราษฎร์	297 (60.00)	147 (29.70)	34 (6.87)	14 (2.83)	3 (0.61)	495 (100)		
รวม	549	326	62	43	14	994		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 41 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
 ในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว
 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อใน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตาราง 42 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ครอบครัว						49	χ^2
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ช.	297 (61.24)	117 (24.12)	45 (9.28)	16 (3.30)	10 (2.06)	485 (100)	13.277	** 16.957
สามัญ	202 (51.66)	126 (32.23)	33 (8.44)	27 (6.91)	3 (0.77)	391 (100)		
รวม	499	243	78	43	13	876		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
จากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 42 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว
ที่มีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
และมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 43 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	รายได้ต่อเดือน						χ^2 4	χ^2
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
ค.ม.ช.	297 (61.24)	117 (24.12)	45 (9.28)	16 (3.06)	10 (2.06)	485 (100)	13.277	8.742
ราษฎร์	297 (60.00)	147 (29.70)	34 (6.87)	14 (2.83)	3 (0.61)	495 (100)		
รวม	594	264	79	30	13	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 43 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน
ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากรอบครัวมีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 44 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์
เพื่อพิจารณาดังรายได้ของครอบครัว

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	รายได้ต่อเดือน						รวม	χ^2
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	1,001- 2,000 บาท	2,001- 3,000 บาท	3,001- 5,000 บาท	เกินกว่า 5,000 บาท	รวม		
สามัญ	202 (51.66)	126 (32.23)	33 (8.44)	27 (6.91)	3 (0.77)	391 (100)	13.277	11.793
ราษฎร์	297 (60.00)	147 (29.70)	34 (6.87)	14 (2.83)	3 (0.61)	495 (100)		
รวม	499	273	67	41	6	886		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ตาราง 44 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กับโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาดังรายได้ของครอบครัวนักเรียน ซึ่งอาจจะ
กล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มาจากรอบครัวมีรายได้แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

5. วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว

สมมุติฐานที่ 3 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่รายได้มีความแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 45 ต่อไปนี้

ตาราง 45 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวและรายได้เฉลี่ยของประชากร

	รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		รวม	χ^2_1	χ^2
	ต่ำกว่า 1,000 บาท	สูงกว่า 1,000 บาท			
ร้อยละของประชากร	75	25	100	6.635	8.750**
ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	55.05	44.95	100		
รวม	130.5	69.95	200		

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 45 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 3 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับสัดส่วนของประชากรมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาจากครอบครัว

ที่มีรายได้แตกต่างจากรายได้เฉลี่ยของประชากร กล่าวคือนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาใน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาจากครอบครัวที่มีรายได้สูงกว่า 1,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 44.95
 และมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 55.05 ซึ่งรายได้เฉลี่ย
 ของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท ต่อเดือนมีร้อยละ 75
 และมีรายได้สูงกว่า 1,000 บาท ต่อเดือน ร้อยละ 25

ตอนที่ 4 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดาที่เรียน

1. สัดส่วนของประชากรชายอายุ 35 ปีขึ้นไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามชั้นที่เรียนสำเร็จ

ประชากรที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบในตอนนี้ได้แก่ ประชากรชายอายุ 35 ปีขึ้นไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตาราง 46 ดังต่อไปนี้

ตาราง 46 จำนวนประชากรชายอายุ 35 ปีขึ้นไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำแนกตามชั้นที่เรียนสำเร็จ

ระดับการศึกษา	อายุ			รวมทั้งหมด	ร้อยละ
	35-39 ปี	40-44 ปี	45 ปีขึ้นไป		
ไม่มีการศึกษา	24,143	26,343	246,045	425,530	35.26
ป.1	2,256	2,413	10,669		
ป.2	7,472	8,265	30,237		
ป.3	11,350	10,986	45,351		
ป.4	244,008	175,879	283,751	724,318	60.01
ป.5	505	901	8,334		
ป.6	926	1,266	8,748		
ป.7	2,418	4,300	7,338	20,456	1.69
ม.ศ.1	880	1,216	1,520		
ม.ศ.2	705	1,046	1,033		

ตาราง 46 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	อายุ			รวมทั้งหมก	ร้อยละ
	35-39 ปี	40-44 ปี	45 ปีขึ้นไป		
ม.ศ.3	5,299	5,519	5,601	16,820	1.39
ม.ศ.4	145	91	165		
ม.ศ.5	617	436	726	10,011	0.83
มัธยมศึกษา	817	452	482		
มัธยมศึกษา	1,124	1,488	3,869		
มหาวิทยาลัย	2,618	2,932	4,314	9,864	0.82
รวม				1,206,999	100

แหล่งที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา สำนักระเบียง และคณะ พ.ศ.2513
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2516

จากตาราง 46 จะเห็นว่าระดับการศึกษาของประชากรชายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีอายุ 35 ปีขึ้นไปจนชั้น ป.4 แต่ไม่เกิน ป.7 มีจำนวนสูงสุดคือ ร้อยละ 60.01 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่ไม่จบ ป.4 ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 35.26 ส่วนผู้ที่จบระดับอุดมศึกษามีจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 0.82

2. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตาราง 47

ตาราง 47 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนชั้น ม.ศ. 1										รวมทั้งหมด	
	ค.ม.ส.		ค.ม.ภ.		ค.ม.ช.		สามัญ		ราษฎร์		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ป. 4	61	12.79	60	12.02	61	12.58	44	11.25	53	10.71	279	11.89
ป. 4 แต่ไม่เกิน ป. 7	269	56.39	312	62.53	307	63.30	228	58.31	316	64.00	1,432	61.01
ป. 7 แต่ไม่เกิน ม.ศ. 3	32	6.71	40	8.02	22	4.54	22	5.63	37	4.47	153	6.52
ม.ศ. 3 แต่ไม่เกิน ม.ศ. 5	64	13.42	42	8.42	63	12.99	64	16.37	51	10.30	284	12.10
ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่า	20	4.19	27	5.41	10	2.06	17	4.35	17	3.43	91	3.88
วุฒิปริญญา	17	3.56	12	2.40	13	2.68	10	2.56	19	3.84	71	3.02
ปริญญาตรี	11	2.31	4	0.80	4	0.82	4	1.02	2	0.40	25	1.07
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.63	2	0.40	5	1.03	2	0.51	—	0	12	0.51
รวม	477	100	499	100	485	100	391	100	495	100	2,347	100

ค่าสถิติในตาราง 47 นี้เป็นส่วนหนึ่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งจะได้นำค่าสถิตินี้ไปวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยเทียบกับเกณฑ์ประชากรในข้อ 1 และพิจารณาสัดส่วนภายในกลุ่มตัวอย่างซึ่งจะได้แสดงในข้อ 3, 4 และ 5 ดังต่อไปนี้

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดา

สมมติฐานที่ 4 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่บิดามารดาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 48 ต่อไปนี้

ตาราง 48 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดา นักเรียน

ประเภทของโรงเรียน	ระดับการศึกษาของบิดา นักเรียน										
	ไม่จบ ป.4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบอนุ ปริญา	จบ ปริญา ตรี	จบสูง กว่า ปริญา ตรี	รวม		
เรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1										χ^2_{28}	χ^2
ค.ม.ส.	61 (12.79)	269 (56.39)	32 (6.71)	64 (13.42)	20 (4.19)	17 (3.56)	11 (2.31)	3 (0.63)	477 (100)	48.278	** 49.523
ค.ม.ภ.	60 (12.02)	312 (62.53)	40 (8.02)	42 (8.42)	27 (5.41)	12 (2.40)	4 (0.80)	2 (0.40)	499 (100)		
ค.ม.ช.	61 (12.58)	307 (63.30)	22 (4.54)	63 (12.99)	10 (2.06)	13 (2.68)	4 (0.82)	5 (1.03)	485 (100)		
สามัญ	44 (11.25)	228 (58.3)	22 (5.63)	64 (16.37)	17 (4.35)	10 (2.56)	4 (1.02)	2 (0.51)	391 (100)		

ตาราง 48 (ต่อ)

ประเภทของโรงเรียน	ระดับการศึกษาของนิสิตนักเรียน										
	ไม่จบ ป.4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบอนุ ปริญา	จบ ปริญา ตรี	จบสูง กว่า ปริญา ตรี	รวม		
โรงเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1										χ^2 99 28	χ^2
ราษฎร์	53 (10.71)	316 (0.64)	37 (7.47)	51 (10.30)	17 (3.43)	19 (3.84)	2 (0.40)	— (0)	495 (100)		
รวม	279 (11.89)	1,432 (61.01)	153 (6.52)	284 (12.10)	91 (3.88)	71 (3.02)	25 (1.07)	12 (0.51)	2,347 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 48 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 4 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา
ของบิดา ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ภายในกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดา นักเรียน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในตาราง 49 ต่อไปนี้

ตาราง 49 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา
ของบิดา นักเรียน

ประเภทของโรงเรียน เรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ระดับการศึกษาของบิดา นักเรียน									2 99	2 X
	ไม่จบ ป.4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุ ปริญญา	จบ ปริญญา ตรี	จบสูง กว่า ปริญญา ตรี	รวม		
ค.ม.ส.	61 (12.79)	269 (56.39)	32 (6.71)	64 (13.42)	20 (4.19)	17 (3.56)	11 (2.31)	3 (0.63)	477 (100)	18.475	13.528
ค.ม.ภ.	60 (12.02)	312 (62.53)	40 (8.02)	42 (8.42)	27 (5.41)	12 (2.40)	4 (0.80)	2 (0.40)	499 (100)		
รวม	121	581	72	106	47	29	15	5	976		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ตาราง 49 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา
ของบิดา นักเรียน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้เข้า
ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ภ. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 50 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา
ของบิดานักเรียน

ประเภทของโรงเรียน เรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ระดับการศึกษาของบิดานักเรียน										
	ไม่จบ ป.4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุ ปริญญา	จบ ปริญญา ตรี	จบ สูงกว่า ปริญญา ตรี	รวม		
ค.ม.ส.	61 (12.79)	269 (56.39)	32 (6.71)	64 (13.42)	20 (4.19)	17 (3.56)	11 (2.31)	3 (0.63)	477 (100)	18.475	11.934
ค.ม.ช.	61 (12.58)	307 (63.30)	22 (4.54)	63 (12.99)	10 (2.06)	13 (2.68)	4 (0.82)	5 (1.03)	485 (100)		
รวม	122	576	54	127	30	30	15	8	962		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 50 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา
ของบิดานักเรียน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน
ได้เข้าศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ช. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 51 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดาแม่เรียน

ภพของโรงเรียน เรียนกำลังเรียน นี้ ม.ศ.1	ระดับการศึกษาของบิดาแม่เรียน									รวม	χ^2 99	χ^2
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป. 7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน ม.ศ.3	จบ ม.ศ.3 แต่ไม่ เกิน ม.ศ.5	จบ ม.ศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุ ป.วิญา	จบ ป.วิญา ตรี	จบ สูงกว่า ป.วิญา ตรี	รวม			
ค.ม.ส.	61 (12.79)	269 (56.39)	32 (6.71)	64 (13.42)	20 (4.19)	17 (3.56)	11 (2.31)	3 (0.63)	477 (100)	18.475	5.040	
สามัญ	44 (11.25)	228 (58.3)	22 (5.63)	64 (16.37)	17 (4.35)	10 (2.56)	4 (1.02)	2 (0.51)	391 (100)			
รวม	105	497	54	128	37	27	15	5	868			

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 51 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดาแม่เรียน
ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดาแม่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมสามัญ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 52 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน

ประเภทของโรงเรียน	ระดับการศึกษาของบิดานักเรียน										
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุ ปริญญา	จบ ปริญญา ตรี	จบ สูงกว่า ปริญญา ตรี	รวม		
เรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1										χ^2 99	χ^2
ค.ม.ส.	61 (12.79)	269 (56.39)	32 (6.71)	64 (13.42)	20 (4.19)	17 (3.56)	11 (2.31)	3 (0.63)	477 (100)	18.475	15.426
ราษฎร์	53 (10.71)	316 (67.47)	37 (7.47)	51 (10.30)	17 (3.43)	19 (3.84)	2 (0.40)	— (0)	495 (100)		
รวม	114	585	69	115	37	36	13	3	972		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 52 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน
ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษา แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อใน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 53 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา
ของบิดานักเรียน

ภพของโรงเรียน ที่กำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ระดับการศึกษาของบิดา นักเรียน										
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อน ุปริญญา	จบ ปริญญา ตรี	จบ สูงกว่า ปริญญา ตรี	รวม		
ค.ม.ภ.	60 (12.02)	312 (62.53)	40 (8.02)	42 (8.42)	27 (5.41)	12 (2.40)	4 (0.80)	2 (0.40)	499 (100)	18.475	18.416
ค.ม.ช.	61 (12.58)	307 (63.30)	22 (4.54)	63 (12.99)	10 (2.06)	13 (2.68)	4 (0.82)	5 (1.03)	485 (100)		
รวม	121	619	62	105	37	25	8	7	984		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 53 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา
ของบิดา นักเรียน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน
ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ช. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 54 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน

ภพของโรงเรียน	ระดับการศึกษาของบิดานักเรียน									χ^2_{99}	χ^2
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุปริญญา	จบ ปริญญา ตรี	จบ สูงกว่า ปริญญา ตรี	รวม		
เรียนกำลังเรียน ใน ม.ศ.1											
ค.ม.ภ.	60 (12.02)	312 (62.53)	40 (8.02)	42 (8.42)	27 (5.41)	12 (2.40)	4 (0.80)	2 (2.40)	499 (100)	18.475	14.888
สามัญ	44 (11.25)	228 (58.3)	22 (5.63)	64 (16.37)	17 (4.35)	10 (2.56)	4 (1.02)	2 (0.51)	391 (100)		
รวม	104	540	62	106	44	22	8	4	890		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 54 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน
ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อใน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมสามัญ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 55 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน

ภพของโรงเรียน เรียนกำลังเรียน น ม.ศ.1	ระดับการศึกษาของบิดานักเรียน									χ^2 99	χ^2
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อน ุปริญญา	จบ ปริญญา ตรี	จบ สูงกว่า ปริญญา ตรี	รวม		
ค.ม.ภ.	60 (12.02)	312 (62.53)	40 (8.02)	42 (8.42)	27 (5.41)	12 (2.40)	4 (0.80)	2 (0.40)	499 (100)	18.475	7.951
ราษฎร์	53 (10.71)	316 (63.20)	37 (7.47)	51 (10.30)	17 (3.43)	19 (3.84)	2 (0.40)	— (0)	495 (100)		
รวม	113	628	77	93	44	31	6	2	994		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 55 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ
ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน
ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อใน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 56 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน

เลขของโรงเรียน เรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ระดับการศึกษาของบิดานักเรียน										
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุ ปริญญ ตรี	จบ ปริญญ ตรี	จบ สูงกว่า ปริญญ ตรี	รวม		
ค.ม.ช.	61 (12.58)	307 (63.30)	22 (4.54)	63 (12.99)	10 (2.06)	13 (2.68)	4 (0.82)	5 (1.03)	485 (100)	18.475	7.922
สามัญ	44 (11.25)	228 (58.3)	22 (5.63)	64 (16.37)	17 (4.35)	10 (2.56)	4 (1.02)	2 (0.51)	391 (100)		
รวม	105	535	44	127	27	23	8	7	876		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 56 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน
ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยมสามัญ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 57 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน

ประเภทของโรงเรียน เรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ระดับการศึกษาของบิดานักเรียน									χ^2_{99}	χ^2
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุ ปริญญา	จบ ปริญญา ตรี	จบ สูงกว่า ปริญญา ตรี	รวม		
ค.ม.ช.	61 (12.58)	307 (63.30)	22 (4.54)	63 (12.99)	10 (2.06)	13 (2.68)	4 (0.82)	5 (1.03)	485 (100)	18.475	14.274
ราษฎร์	53 (10.71)	316 (64.64)	37 (7.47)	51 (10.30)	17 (3.43)	19 (3.84)	2 (0.40)	— (0)	495 (100)		
รวม	114	623	59	114	27	32	6	6	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 57 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
 ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน
 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 58 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์
เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน

ภพของโรงเรียน	ระดับการศึกษาของบิดานักเรียน										
	ไม่จบ ป.4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป.7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบ อนุ ปริญา	จบ ปริญา ตรี	จบ สูงกว่า ปริญา ตรี	รวม		
เรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1										χ^2 99 7	χ^2
สามัญ	44 (11.25)	228 (58.3)	22 (5.63)	64 (16.37)	17 (4.35)	10 (2.56)	4 (1.02)	2 (0.51)	391 (100)	18.475	13.796
ราษฎร์	53 (10.71)	316 (80.64)	37 (9.47)	51 (12.90)	17 (4.35)	19 (4.84)	2 (0.40)	— (0)	495 (100)		
รวม	97	544	59	115	34	29	6	2	886		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 58 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กับโรงเรียนราษฎร์มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดานักเรียน ซึ่งอาจ
กล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

5. วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบสัดส่วน
ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดา

สมมติฐานที่ 4 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่บิดามารดาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน
ได้เข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 59 ดังต่อไปนี้

ตาราง 59 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา

	ระดับการศึกษา							รวม	χ^2
	ไม่จบ ป. 4	จบ ป.4 แต่ไม่ เกิน ป. 7	จบ ป.7 แต่ไม่ เกิน มศ.3	จบ มศ.3 แต่ไม่ เกิน มศ.5	จบ มศ.5 หรือ เทียบ เท่า	จบอนุ ปริญญา ปริญญา ตรี , สูงกว่า ปริญญา ตรี	รวม		
ร้อยละของประชากร	35.26	60.01	1.69	1.39	0.83	0.82	100	15.086	26.000**
ร้อยละของกลุ่ม ตัวอย่าง	11.89	61.01	6.52	12.10	3.88	4.60	100		
รวม	47.15	121.02	8.21	13.49	4.71	5.42	200		

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 59 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 4 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับสัดส่วนของประชากรมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนของร้อยละสูงกว่าของกลุ่มประชากรในทุกประเภทของระดับการศึกษาที่สูงกว่า ป.4 ในทางตรงกันกับกลุ่มตัวอย่างก็มีสัดส่วนร้อยละต่ำกว่ากลุ่มประชากรในประเภทย่อย ป.4

ตอนที่ 5 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน

1. สัดส่วนของประชากรในประเทศไทย จำแนกตามจำนวนบุตรในครอบครัว.

ประชากรที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบในตอนนี้ได้แก่ จำนวนบุตรในครอบครัวของประชากร ซึ่งเกิดในปี พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2515 จำแนกตามลำดับที่เกิด แสดงในตาราง 60

ตาราง 60 จำนวนร้อยละของจำนวนบุตรในครอบครัวประชากร ตั้งแต่ พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2515 จำแนกตามลำดับที่เกิด

ปี พ.ศ.	ลำดับที่เกิด	
	1 - 4 คิดเป็นร้อยละ	5 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ
2509	65.8	34.2
2510	65.9	34.1
2511	66.2	33.8
2512	66.9	33.1
2513	67.1	32.9
2514	67.8	23.2
2515	69.2	30.8
รวม	468.9	231.1
เฉลี่ย	66.98	33.02

แหล่งที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สมุดสถิติรายปีประเทศไทย 2517, 2519

จากตาราง 60 จะเห็นว่าประชากรร้อยละ 66.98 มีบุตรในครอบครัวไม่เกิน 4 คน ส่วนประชากรที่มีบุตรเกินกว่า 4 คนขึ้นไป เพียงร้อยละ 33.02 เท่านั้น

2. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตาราง 61

ตาราง 61 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามจำนวนพี่น้องในครอบครัว
ของนักเรียน

จำนวนพี่น้อง ในครอบครัว	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนชั้น ม.ศ. 1										รวมทั้งหมด	
	ค.ม.ส.		ค.ม.ภ.		ค.ม.ช.		สามัญ		ราษฎร์		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ไม่เกิน 4 คน	141	29.56	138	27.66	144	29.69	134	34.27	175	35.35	732	31.19
เกินกว่า 4 คน	336	70.44	361	72.34	341	70.31	257	65.73	320	64.65	1,615	68.81
รวม	477	100	499	100	485	100	391	100	495	100	2,347	100

ค่าสถิติในตาราง 61 นี้ เป็นสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามจำนวนพี่น้องในครอบครัว ซึ่งจะได้นำค่าสถิตินี้ไปวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อ โดยเทียบกับเกณฑ์ประชากรในข้อ 1 และพิจารณาสัดส่วนภายในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแสดงในข้อ 3, 4 ดังต่อไปนี้

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน

สมมุติฐานที่ 5 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่มีจำนวนพี่น้องแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 62 ดังต่อไปนี้

ตาราง 62 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	จำนวนพี่น้องในครอบครัว			χ^2 99 χ^2_4	χ^2
	ไม่เกิน 4คน	เกินกว่า 4คน	รวม		
ค.ม.ส.	141 (29.56)	336 (70.44)	477 (100)	13.277	9.731
ค.ม.ภ.	138 (27.66)	361 (72.34)	499 (100)		
ค.ม.ช.	144 (29.69)	341 (70.31)	485 (100)		
สามัญ	134 (34.27)	257 (65.73)	391 (100)		
ราษฎร์	175 (35.35)	320 (64.65)	495 (100)		
รวม	732 (31.19)	1,615 (68.81)	2,347 (100)		

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 62 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นเราจึงยอมรับสมมุติฐานที่ 5 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความสอดคล้องกันเมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 6 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียน
ที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

1. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตาราง 63

ตาราง 63 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามการมีพี่เรียนหรือเคยเรียน
ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

พี่เรียนหรือเคยเรียน โรงเรียนที่นักเรียนกำลัง เรียนอยู่	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนชั้น ม.ศ.1										รวมทั้งหมด	
	ค.ม.ส.		ค.ม.ภ.		ค.ม.ช.		สามัญ		ราษฎร์		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
มี	154	32.29	141	28.26	150	30.93	94	24.04	173	34.95	712	30.34
ไม่มี	323	67.71	358	71.74	335	69.07	297	75.96	322	65.05	1,635	69.66
รวม	477	100	499	100	485	100	391	100	495	100	2,347	100

ค่าสถิติในตาราง 63 นี้ เป็นสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 จำแนกตามการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งจะได้นำค่าสถิติ
ไปวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยพิจารณาจากสัดส่วนภายในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะแสดงในข้อ 2
ดังต่อไปนี้

2. เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อพิจารณาถึง การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

สมมุติฐานที่ 6 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และมีพี่ได้รับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 7 ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 64 ดังต่อไปนี้

ตาราง 64 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึง การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2 99 54	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ส.	154 (32.29)	323 (67.71)	477 (100)	13.277	14.276**
ค.ม.ภ.	141 (28.26)	358 (71.74)	499 (100)		
ค.ม.ช.	150 (30.93)	335 (69.07)	485 (100)		
สามัญ	94 (24.04)	297 (75.96)	391 (100)		
ราษฎร์	173 (34.95)	322 (65.05)	495 (100)		
รวม	712 (30.34)	1,635 (69.66)	2,347 (100)		

หมายเหตุ

ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค – สแควร์ ในตาราง 64 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 6 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในตาราง 65 ดังต่อไปนี้

ตาราง 65 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	รวม	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ส.	154 (32.29)	323 (67.71)	477 (100)	49	1.877
ค.ม.ภ.	141 (28.26)	358 (71.74)	499 (100)	1	
รวม	295	681	976		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 65 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 66 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ส.	154 (32.29)	323 (67.71)	477 (100)	6.635	0.205
ค.ม.ช.	150 (30.93)	335 (89.07)	485 (100)		
รวม	304	658	962		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 66 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความสอดคล้องกัน
 เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า สัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 67 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2_{99}	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ส.	154 (32.29)	323 (67.71)	477 (100)	6.635	7.156**
สามัญ	94 (24.04)	297 (75.96)	391 (100)		
รวม	248	620	868		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 67 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 68 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ส.	154 (32.29)	323 (67.71)	477 (100)	6.635	0.772
ราษฎร์	173 (34.95)	322 (65.05)	495 (100)		
รวม	327	645	972		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 68 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกันเมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 69 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ภ.	141 (28.26)	358 (71.74)	499 (100)	6.635	0.843
ค.ม.ช.	150 (30.93)	335 (69.07)	485 (100)		
รวม	291	693	984		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 69 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 70 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2 99	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ภ.	141 (28.26)	358 (71.74)	499 (100)	6.635	0.224
สามัญ	94 (24.04)	257 (75.96)	391 (100)		
รวม	235	615	850		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 จากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 70 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมสามัญมีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมสามัญ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 71 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ภ.	141 (28.26)	358 (71.74)	499 (100)	6.635	5.151
ราษฎร์	173 (34.95)	322 (65.05)	495 (100)		
รวม	314	680	994		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 71 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 72 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2 99 ² ₁	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ช.	150 (30.93)	335 (69.07)	485 (100)	6.635	5.109
สามัญ	94 (24.04)	297 (75.96)	391 (100)		
รวม	244	632	876		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 72 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และมัธยมสามัญ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 73 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	χ^2 49 ² ₁	χ^2
	มี	ไม่มี			
ค.ม.ช.	150 (30.93)	335 (69.07)	485 (100)	6.653	1.793
ราษฎร์	173 (34.95)	322 (65.05)	495 (100)		
รวม	323	657	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 73 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 74 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์
เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	การมีพี่เรียนหรือเคยเรียนใน โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียน		รวม	99 χ^2_1	χ^2
	มี	ไม่มี			
สามัญ	94 (24.04)	297 (75.96)	391 (100)	6.635	12.347 **
ราษฎร์	173 (34.95)	322 (65.05)	495 (100)		
รวม	267	619	886		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 74 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ
โรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงการมีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียน
กำลังเรียนอยู่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีและไม่มีพี่เรียน หรือเคยเรียนอยู่ใน
โรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
และโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตอนที่ 7 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

1. สัดส่วนของประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามภูมิลำเนา

ประชากรที่ใช้เป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบในตอนนี้ได้แก่ ประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำแนกตามภูมิลำเนา

ตาราง 75 จำนวนประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามภูมิลำเนาในเขตเทศบาล
สุขาภิบาล และนอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล

ภูมิลำเนาของประชากร	จำนวนทั้งหมด	ร้อยละ
ในเขตเทศบาล	445,273	9.83
ในเขตสุขาภิบาล	736,795	
นอกเขตเทศบาล สุขาภิบาล	10,843,072	90.17
รวม	120,251,140	100

แหล่งที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี การสำรวจสำมะโนประชากร และเคหะ
พ.ศ. 2513 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2516

จากตาราง 75 ประชากรร้อยละ 90.17 มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาล
มีเพียงร้อยละ 9.83 เท่านั้น ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาล สุขาภิบาล

2. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตาราง 75

ตาราง 76 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2520

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	ประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนชั้น ม.ศ. 1										รวม ทั้ง หมด	ร้อยละ
	ค.ม.ส.		ค.ม.ภ.		ค.ม.ช.		สามัญ		ราษฎร์			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ในเมือง ชนบท	218	45.70	196	39.28	214	44.12	235	60.10	203	41.01	1,066	45.42
	259	54.30	303	60.72	271	55.88	156	39.90	292	58.99	1,281	54.58
รวม	477	100	499	100	485	100	391	100	495	100	2,347	100

ค่าสถิติในตาราง 76 นี้เป็นส่วนหนึ่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามภูมิลำเนาซึ่งจะได้นำค่าสถิตินี้ไปวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยเทียบกับเกณฑ์ประชากรในข้อ 1 และพิจารณาสัดส่วนภายในกลุ่มตัวอย่างซึ่งแสดงในข้อ 3, 4 และ 5 ดังต่อไปนี้

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อพิจารณาถึง ภูมิภาคของนักเรียน

สมมุติฐานที่ 2 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ไม่ว่าจะมามีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองหรือชนบท ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 77 ดังต่อไปนี้

ตาราง 77 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 4	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ส.	218 (45.70)	259 (54.30)	477 (100)	13.277	45.820**
ค.ม.ภ.	196 (39.28)	303 (60.72)	499 (100)		
ค.ม.จ.	214 (44.12)	271 (55.88)	485 (100)		
สามัญ	235 (60.10)	156 (39.90)	391 (100)		
ราษฎร์	203 (41.01)	292 (58.99)	495 (100)		
รวม	1,066 (45.42)	1,281 (54.58)	2,347 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 77 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 7 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงภูมิภาคของนักเรียน แสดงว่าสัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะภูมิฐานะ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในตาราง 78 ดังต่อไปนี้

ตาราง 78 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงภูมิฐานะของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิฐานะ		รวม	χ^2 99 ² ₁	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ส.	218 (45.70)	259 (54.30)	477 (100)	6.635	4.120
ค.ม.ภ.	196 (39.28)	303 (60.79)	499 (100)		
รวม	414	562	976		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 78 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิฐานะของนักเรียน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 79 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของ
นักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ส.	218 (45.70)	259 (54.30)	477 (100)	6.635	0.242
ค.ม.ช.	214 (44.12)	271 (55.88)	485 (100)		
รวม	432	530	962		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
จากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 79 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ
ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ช. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของ
นักเรียนซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมโนโครงการ ค.ม.ช.
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 80 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ส.	218 (45.70)	259 (54.30)	477 (100)	6.635	17.856**
สามัญ	235 (60.10)	156 (39.90)	391 (100)		
รวม	453	415	868		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 80 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน แสดงว่า
สัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และ
โรงเรียนมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกัน

ตาราง 81 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ส.	218 (45.70)	259 (54.30)	477 (100)	6.635	2.178
ราษฎร์	203 (41.01)	292 (58.99)	495 (100)		
รวม	421	551	972		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 81 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกันเมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน ซึ่งอาจจะ
กล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 82 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ภ.	196 (39.28)	303 (60.72)	499 (100)	6.635	2.376
ค.ม.ช.	214 (44.12)	271 (55.88)	485 (100)		
รวม	410	574	984		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 82 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของ
นักเรียนซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อใน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 83 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ภ.	196 (39.28)	303 (60.72)	499 (100)	6.635	38.062**
สามัญ	235 (60.10)	156 (39.90)	391 (100)		
รวม	431	459	890		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 83 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมสามัญมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน แสดงว่า สัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกัน

ตาราง 84 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ภ.	196 (39.28)	303 (60.72)	499 (100)	6.635	0.310
ราษฎร์	203 (41.01)	292 (58.99)	495 (100)		
รวม	399	595	994		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 84 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน ซึ่งอาจจะ
กล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 85 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ภูมิลำเนา		รวม	99 ¹	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ช.	214 (44.12)	271 (55.88)	485 (100)	6.635	** 22.122
สามัญ	235 (60.10)	156 (39.90)	391 (100)		
รวม	449	427	876		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 85 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ช. และมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน แสดงว่าสัดส่วน
ในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยม
สามัญ มีความแตกต่างกัน

ตาราง 86 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2 99 1	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ค.ม.ช.	214 (44.12)	271 (55.88)	485 (100)	6.635	0.972
ราษฎร์	203 (41.01)	292 (58.99)	495 (100)		
รวม	417	563	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 86 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมโครงการ
ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน ซึ่งอาจจะ
กล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในโรงเรียนมัธยมโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 87 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์
เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ภูมิลำเนา		รวม	χ^2_{99}	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
สามัญ	235 (60.10)	156 (39.90)	391 (100)	6.635	31.855**
ราษฎร์	203 (41.01)	292 (58.99)	495 (100)		
รวม	438	448	886		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 87 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนราษฎร์มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของนักเรียน แสดงว่าสัดส่วนในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน

5. วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบสัดส่วนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง กับสัดส่วนของประชากร เมื่อพิจารณาถึงลักษณะภูมิลำเนา

สมมุติฐานที่ 7 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ไม่ว่าจะมิภูมิลำเนาอยู่ในเมืองหรือชนบท ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบแสดงในตาราง 88 ดังต่อไปนี้

ตาราง 88 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึงลักษณะภูมิลำเนา

	ภูมิลำเนา		รวม	$\chi^2_{99}^2$	χ^2
	ในเมือง	ชนบท			
ร้อยละของประชากร	9.83	90.17	100	6.635	**
ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	45.42	54.58	100		
รวม	55.25	144.65	200		

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 88 พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 7 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับสัดส่วนของประชากร มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงภูมิลำเนาของประชากร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน ได้มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าขณะที่สัดส่วนของประชากร เป็นประเภทยุวมิลำเนาในเมืองเพียงร้อยละ 9.83 แต่สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง เป็นประเภทยุวมิลำเนาในเมืองถึงร้อยละ 45.42 ในทางตรงกันข้าม ร้อยละ 90.17 ของกลุ่มประชากรเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทในขณะที่ ร้อยละ 54.58 เท่านั้น ของกลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาอยู่ในชนบท

ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ได้เข้าเรียนต่อในชั้น ม.ศ.1 มีแนวโน้มที่จะเป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในเมืองมากกว่าเกณฑ์ประชากรโดยทั่วไป นั่นคือผู้อยู่ในเมืองมีแนวโน้มที่จะมีโอกาสได้เรียนต่อมากกว่าผู้อยู่ชนบท

ตอนที่ 8 โอกาสการเข้าศึกษาต่อเมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของนักเรียน

1. สัดส่วนของประชากรที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จำแนกตามผลการเรียนของนักเรียน

ประชากรที่ใช้เป็นเกณฑ์เปรียบเทียบในตอนนี้ได้แก่ จำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ในปีการศึกษา 2519 ในเขตจังหวัดอุดร และบุรีรัมย์ จำนวน 8 โรงเรียน ดังแสดงในตาราง 89

ตาราง 89 จำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2519 ในเขตจังหวัดอุดร

และบุรีรัมย์ จำนวน 8 โรงเรียน จำแนกตามผลการเรียน

รายชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียนที่สอบได้			รวมทั้งหมด
	กลุ่มสูง 75% ขึ้นไป	กลุ่มกลาง 60 - 74 %	กลุ่มต่ำ ต่ำกว่า 60%	
1. โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง อ.เมือง จ.บุรีรัมย์	1	6	17	17
2. โรงเรียนชุมชนวัดบ้านโคก อ.เมือง จ.บุรีรัมย์	1	27	47	75
3. โรงเรียนเสนสิริอนุสรณ์ อ.เมือง จ.บุรีรัมย์	10	28	40	78
4. โรงเรียนเทศบาล 2 อีสานธีรวิทยาคาร	23	33	37	83
5. โรงเรียนหนองบุ จ. อุดร	14	30	21	65
6. โรงเรียนนิคมเชิงพิณ จ.อุดร	13	22	16	51
7. โรงเรียนน้ำคำ จ. อุดร	39	51	47	137
8. โรงเรียนกาญจนศิลป์ จ.อุดร	43	48	41	132
9. โรงเรียนเทศบาล 1 จ.อุดร	29	56	71	156
10. โรงเรียนอุคม จ.อุดร	31	61	68	160
รวมทั้งสิ้น	299	362	310	971
ร้อยละ	30.79	37.28	31.93	100

2. จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในตาราง 90

ตาราง 90 กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประเภทของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่
และผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ผลการเรียน						รวมทั้งหมด	
	กลุ่มสูง		กลุ่มกลาง		กลุ่มต่ำ		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ค.ม.ส.	97	20.33	284	59.54	96	20.13	477	100
ค.ม.ภ.	149	29.86	281	56.31	69	13.83	499	100
ค.ม.ช.	104	21.44	242	49.90	139	28.66	485	100
สามัญ	63	16.11	222	56.78	106	27.11	391	100
ราษฎร์	57	11.52	299	60.40	139	28.08	495	100
รวม	470	20.03	1,328	56.58	549	23.39	2,347	100

ค่าสถิติในตาราง 90 นี้เป็นส่วนหนึ่งของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ซึ่งจะได้นำค่าสถิตินี้ไปวิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อโดยเทียบกับเกณฑ์ประชากรข้อ 1 และพิจารณาสัดส่วน
ภายในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจะแสดงในข้อ 3, 4 และ 5 ดังต่อไปนี้

3. เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

สมมุติฐานที่ 8 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบ แสดงในตาราง 91 ดังต่อไปนี้

ตาราง 91 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2_{99}	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ส.	97 (20.33)	284 (59.54)	96 (20.13)	477 (100)	20.090	85.762 **
ค.ม.ภ.	149 (29.86)	281 (56.31)	69 (13.83)	499 (100)		
ค.ม.ช.	104 (21.44)	242 (49.90)	139 (28.66)	485 (100)		
สามัญ	63 (16.11)	222 (56.78)	106 (27.11)	391 (100)		
ราษฎร์	57 (11.52)	299 (60.40)	139 (28.08)	495 (100)		
รวม	470 (20.03)	1,328 (56.58)	549 (23.39)	2,347 (100)		

ผลการทดสอบ ไค – สแควร์ ในตาราง 91 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมุติฐานที่ 8 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภายในกลุ่มตัวอย่างเป็นรายคู่ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ผลเปรียบเทียบความแตกต่างในตาราง 92 ดังต่อไปนี้

ตาราง 92 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ส.	97 (20.33)	284 (59.54)	95 (20.13)	477 (100)	9.210	** 14.938
ค.ม.ภ.	149 (29.86)	281 (56.31)	69 (13.83)	499 (100)		
รวม	246	565	165	976		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 92 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. แตกต่างกัน

ตาราง 93 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2_{99}	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ส.	97 (20.33)	284 (59.54)	96 (20.13)	477 (100)	9.210	11.400 **
ค.ม.ช.	104 (21.44)	242 (49.90)	139 (28.66)	485 (100)		
รวม	201	526	235	962		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
ผลการทดสอบ ไค - สแคว ในตาราง 93 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ
ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7
แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และ
โรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. แตกต่างกัน

ตาราง 94 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ผลการเรียนชั้นปีที่ 7			รวม	$99 \frac{X^2}{2}$	X^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ส.	97 (20.33)	284 (59.54)	96 (20.13)	477 (100)	9.210	6.864
สามัญ	63 (16.16)	222 (56.78)	106 (27.11)	391 (100)		
รวม	160	506	202	868		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 94 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แสดงว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียน
ในชั้นปีที่ 7 ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นปีที่ 7
แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และ
โรงเรียนมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 95 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2_{99}	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ส.	97 (20.33)	284 (59.54)	96 (20.13)	477 (100)	9.210	18.317 **
ราษฎร์	57 (11.52)	299 (60.40)	139 (28.08)	495 (100)		
รวม	154	583	235	972		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 95 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ส. และโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตาราง 96 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2 99	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ภ.	149 (29.86)	281 (56.31)	69 (13.83)	499 (100)	9.210	34.278 ^{**}
ค.ม.ช.	104 (21.44)	242 (49.90)	139 (28.66)	485 (100)		
รวม	253	523	208	984		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 96 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. แตกต่างกัน

ตาราง 97 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2_{99}	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ภ.	149 (29.86)	281 (56.31)	69 (13.83)	499 (100)	9.210	37.070**
สามัญ	63 (16.11)	222 (56.78)	106 (27.11)	391 (100)		
รวม	212	503	175	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแควร์ ในตาราง 97 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความแตกต่างกันเมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 98 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2 99 2	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ภ.	149 (29.86)	281 (56.31)	69 (13.83)	499 (100)	9.210	** 65.189
ราษฎร์	57 (11.52)	299 (60.04)	139 (28.08)	495 (100)		
รวม	206	580	208	994		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในการ พ. 98 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ภ. และโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตาราง 99 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2_{99}	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ช.	104 (21.44)	242 (49.90)	139 (28.66)	485 (100)	9.210	5.348
สามัญ	63 (16.11)	222 (56.78)	106 (27.11)	391 (100)		
รวม	167	464	245	876		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว์ ตาราง 99 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยมสามัญ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยมสามัญ แตกต่างกัน

ตาราง 100 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช.
กับโรงเรียนราษฎร์ เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ.1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2_{99}	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ค.ม.ช.	104 (21.44)	242 (49.90)	139 (28.66)	485 (100)	9.210	19.926**
ราษฎร์	57 (11.52)	299 (60.40)	139 (28.08)	495 (100)		
รวม	161	541	278	980		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนละ

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 100 พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยม
ในโครงการ ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนใน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7
แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมในโครงการ ค.ม.ช. และ
โรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

ตาราง 101 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กับโรงเรียนราษฎร์
เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ประเภทของโรงเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2 99 2	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
สามัญ	63 (16.11)	222 (56.78)	106 (27.11)	391 (100)	9.210	3.972
ราษฎร์	57 (11.52)	299 (60.40)	139 (28.08)	495 (100)		
รวม	120	521	245	886		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือจำนวนร้อยละ
 ผลจากการทดสอบ ไค - สแคว ตาราง 101 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 แสดงว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 และโรงเรียนราษฎร์ มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ซึ่งอาจจะ
 กล่าวได้ว่าสัดส่วนของจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อ
 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนราษฎร์ แตกต่างกัน

5. วิเคราะห์โอกาสการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

สมมุติฐานที่ 8 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบในตาราง 102 ดังต่อไปนี้

ตาราง 102 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับประชากร เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

	ผลการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7			รวม	χ^2 99 2	χ^2
	กลุ่มสูง	กลุ่มกลาง	กลุ่มต่ำ			
ร้อยละของประชากร	30.79	37.28	31.93	100	9.210	7.42
ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	23.39	56.58	20.03	100		
รวม	54.18	93.86	51.96	200		

ผลการทดสอบ ไค - สแคว์ ในตาราง 102 ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงยอมรับสมมุติฐานที่ 8 แสดงว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับผลการเรียนของประชากรมีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่านักเรียนที่ผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ที่แตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 ไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาสิ่งต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 กับสถานภาพส่วนตัวของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่จบ ป.7 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สุ่มมาจากนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2520 ในโรงเรียน 5 ประเภท ได้แก่ โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ส. โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ภ. โรงเรียนในโครงการ ค.ม.ช. โรงเรียนมัธยมศึกษา และโรงเรียนราษฎร์ จาก 3 จังหวัด ได้แก่ จ. ขอนแก่น, จ. ร้อยเอ็ด, จ. ชัยภูมิ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวม 2,340 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน มีอยู่ 2 ลักษณะ ลักษณะที่หนึ่งเป็นแบบเลือกตอบ โดยให้นักเรียนขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน ลักษณะที่สองเป็นแบบเติมคำ

ลงในช่องว่าง โดยให้นักเรียนเติมประโยคหรือข้อความ หรือตัวเลขที่เป็นจริงลงในช่องว่าง
รวมทั้งหมด 17 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้ แล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบดูว่า
ผู้ตอบได้ตอบแบบสอบถามสมบูรณ์เพียงใด และคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์โดยหา
ค่าสถิติต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage Ratio)
2. การทดสอบหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ ไค-สแควร์ (Chi - Square)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อพิจารณาถึงประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มา สรุปได้ดังนี้
 - 1.1 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนแต่ละประเภทมีโอกาสในการเข้า
ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบ
สัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ
และวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ

(1) โรงเรียน ค.ม.ส. กับโรงเรียน ค.ม.ภ., โรงเรียนมัธยมสาธิต
และโรงเรียนราษฎร์

(2) โรงเรียน ค.ม.ภ. กับโรงเรียน ค.ม.ช., โรงเรียนสาธิต และ
โรงเรียนราษฎร์

(3) โรงเรียน ค.ม.ช. กับโรงเรียนมัธยมศึกษาสาธิต และโรงเรียนราษฎร์

(4) โรงเรียนมัธยมศึกษาสาธิต กับโรงเรียนราษฎร์

จากผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เมื่อนำมาพิจารณาประกอบโดยเรียงลำดับประเภทของโรงเรียน ที่ยึดเอาเปอร์เซ็นต์ของนักเรียนที่จบจากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นเกณฑ์ (เนื่องจากผลการวิจัยของสภาการศึกษาแห่งชาติ พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษามีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนประถมศึกษาประเภทอื่น ๆ ยกเว้นโรงเรียนราษฎร์) แสดงได้ดังนี้

มัธยมศึกษาสามัญ ค.ม.ภ. ค.ม.ช. ค.ม.ส. ราษฎร์

(เส้นโยงแทนการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

กล่าวได้ว่าเมื่อคำนึงถึง เปอร์เซนต์ของนักเรียนที่จบจากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญ รองลงมาได้แก่ โรงเรียน ค.ม.ภ. โรงเรียนราษฎร์ เป็นอันดับสุดท้าย ส่วนโรงเรียน ค.ม.ช. และ ค.ม.ส. มีนักเรียนที่จบ ๒.7 จากโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ไม่แตกต่างกัน

1.2 นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากโรงเรียนแต่ละประเภทมีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แยกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของจำนวนประชากร จำนวนนักเรียนที่จบ ๒.7 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญมีเพียงร้อยละ 6.26 แต่มีจำนวนนักเรียนที่มีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จบจากกรมสามัญถึงร้อยละ 22.20 ส่วนนักเรียนที่จบ ๒.7 จากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีถึงร้อยละ 85.29 แต่กลับมีจำนวนนักเรียนที่มีโอกาสได้เข้าเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพียงร้อยละ 57.29 เท่านั้น

2. เมื่อพิจารณาถึงอาชีพการงานของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

2.1 สัดส่วนของนักเรียนที่บิดามีอาชีพแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แยกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ และวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ

- (1) โรงเรียน ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ และโรงเรียนราษฎร
- (2) โรงเรียน ค.ม.ภ. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ และโรงเรียนราษฎร

จากการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยเรียงลำดับประเภทของโรงเรียนตามเกณฑ์ อาชีพบิดาของนักเรียน จากอาชีพชั้นสูง นักธุรกิจ พ่อค้า ข้าราชการ ไปหาอาชีพเกษตรกร และกรรมกรใช้แรงงาน แสดงได้ดังนี้

ค.ม.ส. ค.ม.ภ. ค.ม.ช. สามัญ ราษฎร

(เส้นโยงแทนการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

กล่าวได้ว่าโรงเรียน ค.ม.ส. โรงเรียน ค.ม.ภ. แตกต่างจากโรงเรียนสามัญศึกษา และโรงเรียนราษฎร เมื่อพิจารณาถึงอาชีพของบิดามารดาจะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มที่จะมีนักเรียนที่มีบิดามารดา ประกอบอาชีพชั้นสูง นักธุรกิจ พ่อค้า ข้าราชการ มากที่สุด รองลงไปได้แก่ โรงเรียนสามัญ โรงเรียนราษฎร ตามลำดับ ส่วนโรงเรียน ค.ม.ช. ไม่แตกต่างจากกลุ่มใด

2.2 นักเรียนที่บิดามารดาอาชีพแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีมากกว่าของกลุ่มประชากร คือ กลุ่มเสมียน และข้าราชการชั้นประทวน (ร้อยละ 19.98 ต่อร้อยละ 8.14) กลุ่มพ่อค้า (ร้อยละ 9.54 ต่อร้อยละ 8.59) กลุ่มเกษตรกร (ร้อยละ 64.60 ต่อร้อยละ 55.04) ส่วนองค์ประกอบอาชีพประเภทที่กลุ่มตัวอย่งมีน้อยกว่าของกลุ่มประชากร คือ กลุ่มอาชีพชั้นสูง (ร้อยละ 1.83 ต่อร้อยละ 4.56) กลุ่มอาชีพนักธุรกิจ (ร้อยละ 1.36 ต่อร้อยละ 2.43)

3. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน สรุปได้ดังนี้

3.1 สัดส่วนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ และวิเคราะห์เป็นรายคู่ พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ

(1) โรงเรียน ค.ม.ส. กับโรงเรียน ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์

(2) โรงเรียน ค.ม.ภ. กับโรงเรียน ค.ม.ช., โรงเรียนมัธยมสาธิต

และโรงเรียนราษฎร์

(3) โรงเรียน ค.ม.ช. และโรงเรียนมัธยมสาธิต

ผลการเปรียบเทียบรายคู่ เมื่อพิจารณาเรียงลำดับประเภทของโรงเรียน ตามเกณฑ์รายได้ครอบครัวนักเรียนจากสูงไปต่ำ แสดงได้ดังนี้

ค.ม.ภ. ค.ม.ส. สาธิต ราษฎร์ ค.ม.ช.

(เส้นโยงแทนการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

กล่าวได้ว่าโรงเรียน ค.ม.ภ. สูงกว่าทุกโรงเรียน ยกเว้นโรงเรียน ค.ม.ส. และโรงเรียน ค.ม.ส. สูงกว่าโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียน ค.ม.ช. โรงเรียนมัธยมสาธิตสูงกว่าโรงเรียน ค.ม.ช. เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัวนักเรียน ซึ่งให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียน ค.ม.ภ. และโรงเรียน ค.ม.ส. มีแนวโน้มที่จะมีนักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้ดีกว่านักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียน ค.ม.ช. ส่วนผู้ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนมัธยมสาธิตมาจากครอบครัวมีรายได้อยู่ในระดับกึ่งกลาง ระหว่างกลุ่มแรกและกลุ่มหลัง

3.2 นักเรียนที่มาจากครอบครัวมีรายได้แตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร

4. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดามารคานักเรียน สรุปได้ดังนี้

4.1 สัดส่วนของนักเรียนที่มีบิดามารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ และวิเคราะห์เป็นรายคู่ ไม่พบว่าคู่ใดมีความแตกต่างกัน

จากผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เมื่อได้นำมาพิจารณาประกอบเรียงลำดับประเภทของโรงเรียนตามเกณฑ์ระดับการศึกษาของบิดามารคานักเรียนจากสูงไปต่ำ แสดงได้ดังนี้

ค.ม.ส. ค.ม.ช. ราษฎร สามัญ ค.ม.ภ.

(เสนอแผนการแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

กล่าวได้ว่าเมื่อตรวจสอบเป็นรายคู่ระหว่างโรงเรียนทั้ง 5 ประเภท ไม่แตกต่างกัน

4.2 นักเรียนที่มีบิดามารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง กับสัดส่วนของประชากร จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบระดับการศึกษาของบิดามารคานักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มของประชากรคือ กลุ่มระดับการศึกษาไม่จบ ป.4 (ร้อยละ 11.89 ต่อร้อยละ 85.12) นอกจากนั้นระดับการศึกษาของบิดามารคานักเรียนทุกระดับการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสูงกว่าจำนวนของประชากร

5. เมื่อพิจารณาถึงจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

สัดส่วนของนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ

6. เมื่อพิจารณาถึงการมีที่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

6.1 สักส่วนของนักเรียนที่มีที่เรียนหรือเคยเรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสักส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ และวิเคราะห์เป็นรายคู่ พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ

(1) โรงเรียน ค.ม.ส. กับโรงเรียนมัธยมสามัญ

(2) โรงเรียนมัธยมสามัญ กับโรงเรียนราษฎร์

จากผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เมื่อได้นำมาพิจารณาประกอบโดยเรียงลำดับประเภทของโรงเรียนตามเกณฑ์สภาพนักเรียนที่มีที่เรียนไปหาไม่มี แสดงได้ดังนี้

ราษฎร์	ค.ม.ส.	ค.ม.ช.	ค.ม.ภ.	สามัญ
--------	--------	--------	--------	-------

(เส้นโยงแทนการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

กล่าวได้ว่าโรงเรียนทั้ง 2 ประเภทคือ โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียน ค.ม.ส. มีแนวโน้มที่มีที่เรียนอยู่ในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่สูงกว่าโรงเรียนมัธยมสามัญ ส่วนโรงเรียน ค.ม.ช., โรงเรียน ค.ม.ภ. ไม่แตกต่างจากโรงเรียนราษฎร์, โรงเรียน ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญ

7. เมื่อพิจารณาถึงภูมิฐานะของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

7.1 สักส่วนของนักเรียนที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสักส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ และวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ

(1) โรงเรียนมัธยมสาธิต กับโรงเรียน ค.ม.ส., โรงเรียน ค.ม.ภ.,
โรงเรียน ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร

จากผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เมื่อได้นำมาพิจารณาประกอบโดยเรียงลำดับ
ประเภทของโรงเรียนตามเกณฑ์ภูมิฐานะจากในเมืองไปหาชนบท แสดงได้ดังนี้

สาธิต ค.ม.ส. ค.ม.ช. ราษฎร ค.ม.ภ.

(เส้นโยงแทนการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01)

กล่าวได้ว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสาธิต มีแนวโน้มนักเรียนที่มีภูมิฐานะในเมืองมากที่สุด
นอกจากนี้โรงเรียนประเภทต่าง ๆ มีจำนวนนักเรียนที่มีภูมิฐานะอยู่ในเมืองไม่แตกต่างกัน

7.2 นักเรียนที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
กับสัดส่วนของประชากร จะเห็นได้ว่าจำนวนประชากรอยู่ในชนบทมีจำนวนมาก แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาส
ได้เข้าศึกษาต่อมีจำนวนน้อย (ร้อยละ 90.17 ต่อร้อยละ 54.58) ส่วนจำนวนประชากรที่อยู่ในเมือง
มีจำนวนน้อย แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อมาจากนักเรียนที่มีภูมิฐานะอยู่ในเมือง เป็นส่วนใหญ่
(ร้อยละ 9.83 ต่อร้อยละ 45.42)

8. เมื่อพิจารณาถึงผลการเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 7 ของนักเรียน สรุปได้ดังนี้

8.1 สัดส่วนของนักเรียนที่มีผลการเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกัน ได้เข้า
ศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ
และวิเคราะห์เป็นรายคู่ พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างกันคือ

(1) โรงเรียน ค.ม.ส. กับโรงเรียน ค.ม.ภ., โรงเรียน ค.ม.ช. และ
โรงเรียนราษฎร

(2) โรงเรียน ค.ม.ภ. กับโรงเรียน ค.ม.ช., โรงเรียนสาธิต และ
โรงเรียนราชบุรี

(3) โรงเรียน ค.ม.ช. กับโรงเรียนราชบุรี

จากผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เมื่อให้นำมาพิจารณาประกอบโดยเรียงลำดับ
ประเภทของโรงเรียนตามเกณฑ์ ผลการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากสูงไปหาค่า แสดงได้ดังนี้

ค.ม.ภ. ค.ม.ช. ค.ม.ส. สาธิต ราชบุรี

กล่าวได้ว่าโรงเรียน ค.ม.ภ. มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนนักเรียน ซึ่งมีผลการเรียน
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในกลุ่มสูง มีจำนวนสูงสุด รองลงมาได้แก่ โรงเรียน ค.ม.ช., โรงเรียน ค.ม.ส.
และโรงเรียนมัธยมศึกษาสาธิต ส่วนโรงเรียนราชบุรี เป็นอันดับสุดท้าย

8.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของ
ประชากร

อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลออกเป็นดังนี้คือ

1. องค์ประกอบประเภทของโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ปรากฏว่า สัดส่วนของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 7 จากโรงเรียนแต่ละประเภทได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากประเภทโรงเรียนที่ต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่เท่าเทียมกัน จากผลการวิเคราะห์รายคู่พบว่านักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีแนวโน้มที่มีนักเรียน จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษามีจำนวนสูง รองลงมาได้แก่ โรงเรียน ค.ม.ภ. โรงเรียน ค.ม.ช. และโรงเรียน ค.ม.ส. มีจำนวนนักเรียนจบ ป.7 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ ไม่แตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนราษฎร์มีจำนวนนักเรียนจบ ป.7 จากกรมสามัญศึกษา เป็นอันดับสุดท้าย เนื่องจากนักเรียนที่จบ ป.7 จากกรมสามัญศึกษามีแนวโน้มที่ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มากกว่าโรงเรียนประเภทอื่น ๆ สาเหตุหนึ่งได้แก่การเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ยังคงมีการสอบเข้าโดยพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการเพียงด้านเดียว ซึ่งในการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ยังขึ้นอยู่กับหลายหน่วยงาน ทำให้คุณภาพของการศึกษาแตกต่างกัน รวมทั้งประสิทธิภาพในการสอนของครู และคุณวุฒิของครู โรงเรียนที่มีความพร้อมในด้านบุคลากร การวางแผนที่ดี ครูมีคุณวุฒิสอง ก็น่าจะมี แนวโน้มที่จะส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน จากรายงานการวิจัยประสิทธิภาพประถมศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 59) พบว่าคุณวุฒิของครูในระดับปริญญาตรี และ ป.กศ.สูง คิดเป็นร้อยละ กรมสามัญศึกษามีครูที่มีวุฒิตั้งกล่าวมากที่สุด รองลงมาได้แก่โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนราษฎร์ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ กิลด์ โวลเฟิล (Wolfe, 1969 : 234) ที่พบว่าคุณภาพของโรงเรียน สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่จัดให้ มีส่วนสำคัญต่อการเข้าศึกษาต่อในระดับสูงของนักเรียน

1.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากโรงเรียนแต่ละประเภท มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่จบ ป.7 จากโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนราษฎร์ มีแนวโน้มที่จะมีโอกาสในการศึกษาต่อมากกว่า

นักเรียนที่จบจากโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด นอกจากสภาพทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ยังมีลักษณะที่ตั้งของโรงเรียน โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีทั้งอยู่ในเมืองและชนบท ส่วนนักเรียนที่อยู่ในชนบทมีสภาพแวดล้อมทางสังคม และเศรษฐกิจ เสียเปรียบนักเรียนที่อยู่ในเมือง ทำให้นักเรียนที่จบ ป.7 จากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีโอกาสในการศึกษาต่อน้อยกว่านักเรียนที่จบ ป.7 จากโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนราษฎร์ เพราะโรงเรียนดังกล่าวส่วนใหญ่อยู่ในตัวเมือง

2. องค์ประกอบด้านอาชีพและการศึกษาของนักเรียน

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ พบว่าสัดส่วนของนักเรียนที่มีบิดามารดาอาชีพแตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีบิดามารดาอาชีพแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่เท่าเทียมกัน จากผลการวิเคราะห์เป็นรายคู่จะเห็นว่าโรงเรียน ค.ม.ส. มีแนวโน้มที่บิดาประกอบอาชีพชั้นสูง นักธุรกิจ พ่อค้า และข้าราชการมากที่สุด รองลงมาได้แก่โรงเรียน ค.ม.ภ. โรงเรียน ค.ม.ช โรงเรียนมัธยมสามัญ และโรงเรียนราษฎร์ เนื่องจากโรงเรียน ค.ม.ส. และโรงเรียน ค.ม.ภ. ตั้งอยู่ในเมือง และโรงเรียนทั้งสองประเภทนี้มีโครงการช่วยเหลือในด้าน อุปกรณ์การสอน บุคคลากร การเงินจากองค์การต่างประเทศ และโรงเรียน ค.ม.ภ. เป็นโรงเรียนที่ตั้งขึ้นเมื่อวัตถุประสงค์เพื่อระดมทุนนักเรียนต่างจังหวัดเข้าเรียนในกรุงเทพฯ จำเป็นจะต้องปรับปรุงในด้าน การเรียนการสอน การขยายอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ ให้เท่าเทียมกับส่วนกลาง จึงทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนส่วนมากต้องการเข้าเรียนในโรงเรียนทั้งสองประเภทนี้ แต่นักเรียนที่ได้เข้าเรียนจะต้องมีความสามารถทางด้านวิชาการสูง เนื่องจากจะต้องสอบแข่งขันเข้าเรียน และนักเรียนที่เข้าเรียนได้ส่วนใหญ่มีบิดามารดาประกอบอาชีพอยู่ในเมือง เพราะเด็กเหล่านี้ได้เปรียบทางด้านสิ่งแวดล้อม และแรงกระตุ้นจากผู้ปกครองมากกว่าเด็กในชนบท

2.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร นักเรียนที่บิตามารดาที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีโอกาสในการ เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีบิตามารดาที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีโอกาสในการ เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่เท่าเทียมกัน จะเห็นได้ว่าบิตามารดาที่ ประกอบอาชีพรับราชการ มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาสูง แตกต่างจากกลุ่มกรรมกรใช้ แรงงาน ซึ่งมีความต้องการในการศึกษาของบุตรต่ำ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สงัด อุทรานันท์ (2513 : 143) สาเหตุหนึ่งที่เกิดที่ไม่มีโอกาสเรียนต่อในชั้นประถมศึกษา คือผู้ปกครองของเด็กกลุ่มที่ ไม่มีโอกาสเรียนต่อส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง

3. องค์ประกอบด้านรายได้ของครอบครัวนักเรียน

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ พบว่า สัดส่วนของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้แตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่เท่าเทียมกัน และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่ พบว่าโรงเรียน ค.ม.ภ. และโรงเรียน ค.ม.ส. มีแนวโน้มที่จะมีนักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวที่มีรายได้สูง เนื่องจากบิตามารดาของเด็กประกอบอาชีพอยู่ในเมือง โรงเรียน ค.ม.ช. ตั้งอยู่ในชนบท บิตามารดาของนักเรียนส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีรายได้ต่ำ ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาตั้งอยู่ในเมืองและชนบท รายได้ของบิตามารดาของนักเรียนจึงอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนราษฎร์มีแนวโน้มที่จะมีนักเรียนมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากบิตามารดาของนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่มีความมุ่งหวังที่จะให้บุตรได้เรียนต่อในระดับสูง

3.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร นักเรียนที่มาจากครอบครัวมีรายได้แตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่แตกต่างกัน แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวมีรายได้แตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่าเทียมกัน อาจเนื่องมาจากรัฐบาลได้ขยายโรงเรียนมัธยมปละจำนวนมาก ทำให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาต่อสูง และในภูมิภาคส่วนนี้ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อในโรงเรียนราษฎร์กับรัฐบาลไม่ต่างกันมากนัก จึงเป็นการเปิดโอกาสการศึกษากว้างขึ้น เมื่อพิจารณาถึงรายได้ของบิดามารดาของนักเรียน

4. เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษาของบิดามารดานักเรียน สรุปได้ดังนี้

4.1 นักเรียนที่มีบิดามารดาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่มีบิดามารดาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่เท่าเทียมกัน และผลการวิเคราะห์เป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนทั้ง 5 ประเภท มีแนวโน้มที่จะมีนักเรียนที่มีบิดามารดาในระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน

4.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร นักเรียนที่มีบิดามารดาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีบิดามารดาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่เท่าเทียมกันจะเห็นได้ว่าบิดาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ป.7 ขึ้นไป มีแนวโน้มที่จะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้นไป เพราะผู้ปกครองในระบับนี้เห็นความสำคัญของการศึกษา จึงส่งเสริมให้บุตรได้มีโอกาสเข้าเรียนในระดับสูงตามฐานะของตน ส่วนผู้ปกครองที่มีการศึกษากว่าชั้น ป.4 เห็นความสำคัญของการศึกษาน้อยมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ แชนนอน (Shannon, 1964 : 169 - 173) พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำคือผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียน และผู้ที่เรียนไม่จบชั้นประถมนั้น ส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้บุตรได้เรียนหนังสือในชั้นสูง ๆ ถึงแม้ว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่จะรู้ดีกว่าการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นแก่บุตร

โดยเฉพาะบุตรในครอบครัว แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้บุตรเรียนต่อเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นอกจากนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจว่าการศึกษาภาคบังคับนั้นมีเพียงแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คนไทยในชนบทส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา การเกษตรกรรม เพราะฉะนั้นจึงต้องการให้บุตรเจริญรอยตามบรรพบุรุษประกอบไว้ ทำให้คำนึงทางต้องการให้เด็กทำนาเพื่อหาเลี้ยงชีพมากกว่า ต้องการให้บุตรได้เรียนต่อในชั้นสูง ๆ

5. องค์ประกอบด้านจำนวนพี่น้องในครอบครัวของนักเรียน

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ พบว่าสัดส่วนของนักเรียนที่มีจำนวนพี่น้องในครอบครัวแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าจำนวนพี่น้องในครอบครัวแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ เท่าเทียมกัน

6. องค์ประกอบเกี่ยวกับสภาพนักเรียนที่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ สัดส่วนของนักเรียนที่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่มีพี่เรียนหรือเคยเรียนในโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองประเภทได้เข้าเรียนในโรงเรียน ค.ม.ส. โรงเรียน ค.ม.ภ. โรงเรียน ค.ม.ช. และโรงเรียนราษฎร์ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นโรงเรียนสามัญที่แตกต่างไปจากโรงเรียนประเภทอื่นบ้าง การที่กลุ่มตัวอย่างได้เข้าโรงเรียนประเภทต่าง ๆ โดยมีพี่เรียนอยู่ก่อนไม่แตกต่างกันนั้น น่าจะเป็นเพราะเหตุว่าการที่บิดามารดาที่ส่งบุตรคนโตเข้าเรียนในโรงเรียนประเภทใด ต่อไปก็มีแนวโน้มที่จะส่งบุตรคนรอง ๆ เข้าโรงเรียนประเภทนั้นด้วย อาจเป็นเพราะความสะดวกในเรื่องการเดินทางไป-กลับ จากบ้านกับโรงเรียน และอาจเป็นเพราะบิดามารดาต้องการให้บุตรคนโตได้ช่วยเหลือดูแลน้อง ๆ ด้วยก็ได้

7. องค์ประกอบด้านภูมิฐานะของนักเรียน

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ พบว่าสัดส่วนของนักเรียนที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน ได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่เท่าเทียมกัน และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่ ปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาสภามณฑลมีภูมิฐานะอยู่ในเมือง ส่วนโรงเรียน ค.ม.ส. โรงเรียน ค.ม.ช. โรงเรียนราษฎร์ และโรงเรียน ค.ม.ภ. มีแนวโน้มที่มีนักเรียนมีภูมิฐานะอยู่ในเมือง ไม่แตกต่างกัน

7.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากรนักเรียนที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีภูมิฐานะแตกต่างกัน มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่เท่าเทียมกัน จะเห็นได้ว่าประชากรที่อยู่ในเมืองมีโอกาสนในการศึกษาต่อมากกว่าประชากรที่มีภูมิฐานะอยู่ในชนบท เนื่องมาจากผู้ที่มีภูมิฐานะอยู่ในเมืองมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อมากกว่าผู้ที่อยู่ในชนบท ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โอ อี ซี คี (O.E.C.D., 1971 : 17) เรื่องความเสมอภาคทางการศึกษาของสมาชิก 19 ประเทศ ที่กระจายในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป เอเชีย มีทั้งประเทศขนาดใหญ่ และประเทศขนาดเล็ก ผลปรากฏว่าลักษณะทางสังคมที่ต่างกัน เช่นสังคมเมือง สังคมชนบท มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน เพราะลักษณะของสังคมช่วยให้เกิดทัศนคติ และแรงจูงใจในการศึกษา และเป็นตัวช่วยให้นักเรียนเลือกตัดสินใจที่จะเรียนต่อ หรือไม่เรียนต่อในชั้นสูงต่อไป

8. องค์ประกอบด้านผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของนักเรียน

8.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ พบว่า สัดส่วนของนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประเภทต่าง ๆ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันได้เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่เท่าเทียมกัน เมื่อวิเคราะห์เป็นรายคู่พบว่า โรงเรียน ค.ม.ภ. มีแนวโน้มที่จะมีนักเรียนซึ่งมีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ในกลุ่มสูงมีจำนวนสูงสุด รองลงมาได้แก่โรงเรียน ค.ม.ธ. โรงเรียน ค.ม.ส. และโรงเรียนมัธยมสามัญ ส่วนโรงเรียนราษฎร์ เป็นอันดับสุดท้าย

8.2 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับสัดส่วนของประชากร นักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันมีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่มีผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันมีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่าเทียมกัน ที่เป็นเช่นนั้นจะแสดงให้เห็นว่าโอกาสในการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำหรับผู้ที่จบ ป.7 นั้นมีอยู่กว้างขวางพอสมควรจนผู้ที่มีการเรียนแตกต่างกันก็สามารถหาที่เรียนต่อได้ ถ้าหากปรารถนาที่จะเรียนต่อ หรือมีทุนทรัพย์พอที่จะเรียนต่อถึงแม้ว่าการเรียนต่อนั้นอาจจะไม่ใช่การได้เรียนในโรงเรียนดี ๆ เสมอไป ยกตัวอย่างเช่นนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำถึงแม้ว่าเข้าเรียนในโรงเรียน ค.ม.ส. หรือ ค.ม.ภ. ไม่ได้ ก็ยังมีโอกาสอย่างง่ายดายที่จะเข้าเรียนโรงเรียนมัธยมประจำตำบล หรือโรงเรียนราษฎร์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของความเสมอภาคทางการศึกษาของ กอร์ดอน (Gordon, 1972 : 423 - 434) นิยามหนึ่งกล่าวว่า "ความเสมอภาคแห่งโอกาสทางการศึกษาหมายถึงสภาวะการณ์ที่เด็กทุกคนได้รับการถ่ายทอด และพัฒนาทักษะและความรู้พื้นฐานอันจำเป็นแก่การอยู่รอดแห่งชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม" สิ่งดังกล่าวนี้จะได้รับระบบการศึกษาเท่านั้น.

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรพิจารณาปรับปรุงคุณภาพทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับโรงเรียนประเภทอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายด้วยกัน ทั้งนี้เพราะจากผลการวิจัยครั้งนี้ได้พบว่านักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมากกว่านักเรียนในโรงเรียนประเภทอื่น ๆ รวมกัน คือมีจำนวนถึงร้อยละ 85.29 ของประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่นักเรียนที่จบจากโรงเรียนดังกล่าวได้เข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษา มีเพียงร้อยละ 57.52 ซึ่งเมื่อเทียบสัดส่วนระหว่างกลุ่มตัวอย่างกับประชากรในโรงเรียนประเภทอื่น ๆ แล้ว นักเรียนที่จบ ป.7 จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีโอกาสศึกษาต่อ น้อยที่สุด ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนดังกล่าว ส่วนการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียนควรพิจารณาในด้านต่อไปนี้

- 1.1 คุณภาพของครู
- 1.2 อาคารสถานที่
- 1.3 อัตราส่วนนักเรียนต่อครู
- 1.4 การนำเอาอุปกรณ์ และนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้

2. ควรพิจารณาส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพทางสังคม และเศรษฐกิจต่ำให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะจากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่อยู่ ในชนบท บิดามารดามีการศึกษาต่ำ ทำให้เด็กเหล่านี้เติบโตขึ้นและออกสู่สังคมโดยขาดความรู้และ ทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะกลายเป็นภาระของสังคมต่อไป จึงควรพิจารณาให้ความช่วยเหลือ แก่เด็กกลุ่มนี้ให้มีโอกาสในการศึกษาต่อให้มากขึ้นโดยการให้ทุนการศึกษา ตำรา อุปกรณ์การเรียน ให้ทั่วถึงและกว้างขวางขึ้นกว่าเดิม

3. ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสที่จะได้เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา มากขึ้น จากผลการวิจัยพบว่าฐานะเศรษฐกิจที่บ้านเป็นปัจจัยหนึ่งทำให้นักเรียนมีโอกาสได้เข้าเรียนต่อ ในระดับมัธยมศึกษาต่างกัน ผู้บริหารควรจัดหาแหล่งค่าใช้จ่ายของนักเรียนขณะที่กำลังศึกษาอยู่

โดยจัดหางานที่เหมาะสมกับนักเรียนในรูปของค่าอาหารกลางวัน และในทางวิชาการ ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะให้มากขึ้น กับรวมทั้งส่งเสริมการผลิตวัสดุสิ่งของออกมาขาย โดยครูเป็นผู้แนะนำ ส่งเสริมการจัดหาตลาดให้กับนักเรียน เพื่อจะได้เงินมาช่วยเหลือนักเรียน และจะเป็นการฝึกให้นักเรียนมีนิสัยในการทำงานด้วย ในด้านอุปกรณ์การเรียน โรงเรียนควรจัดหนังสือเรียนให้ยืมสำหรับเป็นรายภาคเรียน หรือตลอดปีการศึกษา

4. ครูและผู้บริหารจะต้องตระหนักว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในเรื่องความถนัด ความสนใจ และสติปัญญา เด็กจึงควรได้รับการส่งเสริมให้เรียนรู้ และพัฒนาไปตามขีดความสามารถของแต่ละบุคคล โดยใช้เวลา และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ในการนี้ครูและผู้บริหารจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาไปตามศักยภาพของเขา

5. ผู้บริหารการศึกษา ควรจะสนใจยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก แล้วดำเนินการวางแผนทางการศึกษาในเรื่องการจัดเนื้อหาในหลักสูตร การจัดการเรียน การเปิดสอนวิชาเลือก การประเมินผล และการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้เด็กได้เลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

6. จากผลการวิจัยพบว่าสถานภาพส่วนตัวบางประการได้แก่ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ภูมิฐานะของบิดามารดาของเด็กที่แตกต่างกัน ทำให้ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาไม่เท่าเทียมกัน สิ่งหนึ่งที่จะส่งเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาให้เท่าเทียมกันได้แก่การส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยการขยายงานการศึกษานอกระบบไปสู่ชนบทให้มากขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงในด้านหลักสูตร การวัดผล การประเมินผลให้ตรงกับความต้องการของประชากรส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบททั้งในด้านวิชาการ และวิชาชีพที่สามารถจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และส่งเสริมแหล่งวิทยากรในท้องถิ่นให้สามารถที่จะหาความรู้เพิ่มเติมได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. ควรจะศึกษาโอกาสในการศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป เพื่อจะทราบแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงของโอกาสดังกล่าว

2. โรงเรียนมัธยมระดับจังหวัดควรจะได้ทำการวิจัยโอกาสในการศึกษาต่อของ เด็กที่จบ ป.7 เพื่อที่จะวางนโยบายเกี่ยวกับการรับเด็กเข้าเรียนอย่างยุติธรรม และเกิดความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษา

3. ควรจะมีการวิจัยองค์ประกอบดังต่อไปนี้ อาชีพของบิดามารดา รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา ภูมิสำเนาของนักเรียน และผลการเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ว่าองค์ประกอบใดเป็นตัวสำคัญที่สุด สามารถในการพยากรณ์โอกาสการเรียนรู้ของนักเรียนแทนองค์ประกอบตัวอื่น ๆ ได้

4. การทำสำมะโนประชากรอย่างละเอียดเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ เพราะจะทำให้ทราบข้อมูลของประชากรได้ชัดแจ้งยิ่งขึ้น สะดวกต่อการวิเคราะห์เปรียบเทียบ:

บรรณานุกรม

- กมล สุกประเสริฐ โอกาสและวิถีทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานทดสอบ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 6.
- กระทรวงศึกษาธิการ กรมสามัญศึกษา รายงานการวิจัย สาเหตุที่เด็กไม่ได้เข้าสอบในโรงเรียน
ประชาบาล จังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2507 - 2508 โรงพิมพ์คุรุสภา พระนคร
2509, หน้า 11 - 12
- กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบบรายงานการศึกษาส่วนภูมิภาค
ภาคสถิติ (รศ.ภ.) ปีการศึกษา 2520 เอกสารโรเนียว ไม่ปรากฏหน้า.
- กองวางแผนประชากร และกำลังคน สถิติและสรุปแผนฯ 4 ด้านประชากร กำลังคน และการมีงานทำ
สำหรับประชาชน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2520, 43 หน้า.
- ขวัญใจ เลอจันทร์ การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท วิทยานิพนธ์ แผนกสังคม
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, หน้า 54
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน "ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา"
รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน
2518, 105 หน้า.
- คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2518, 294 หน้า.
- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา การเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบไล่ชั้น ม.ศ.5 และผล
การสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2507 และ 2508 กับความสำเร็จในการศึกษา
ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยานิพนธ์ คม. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2510
- ธำรง บัวศรี "แนวโน้มในการจัดการศึกษาของประเทศไทย" เอกสารการสัมมนาครูใหญ่
โครงการวัดผลการศึกษา ภาคศึกษาที่ 1 2514, 56 หน้า.

นิคม จันทรวิทุรย์ ภาวะปัญหาการทำงานในประเทศไทย การสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติ เรื่องประชากรของประเทศไทยครั้งที่ 2 พ.ศ. 2508 หน้า 253 - 255

บุญเรียง ศรีคำพร ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบไล่ชั้น มศ.3 และชั้น มศ.5 ของนักเรียน หนึ่งเดียวกัน ปริญญาโทพนธ์ คม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512.

รังสรรค์ ชนพรพันธ์ เศรษฐศาสตร์การคลังว่าด้วยการศึกษา โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2519, 310 หน้า.

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงาน "แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520" ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 94 ตอนที่ 31 ลงวันที่ 12 เมษายน 2520, หน้า 344.

ศักดิ์ ภาสกรนิรันดร์ "การวิจัยทางสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" สถานภาพทางสังคม ของชาวเมืองอยุธยา วารสารสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม 2513, หน้า 181.

ศิริ วรศิริ สำรวจภาวะการศึกษาของประชากรในแหล่งชุมชนหนาแน่นบริเวณบ่อนไก่ ตำบลลุมพินี จังหวัดพระนคร ปริญญาโทพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 44 หน้า.

สังข์ อุทรานันท์ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาวะเกี่ยวกับตัวเด็กบางประการที่ทำให้ เด็กไม่เข้าเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษาคบักบัก จังหวัดเชียงใหม่ ปริญญาโทพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513, 372 หน้า.

สถิติแห่งชาติ สำนักงาน สมุดสถิติรายปีประเทศไทย บรรพ 30 พ.ศ. 2515 - 2516
สำนักงานนายกรัฐมนตรี 2517, 562 หน้า.

สถิติแห่งชาติ สำนักงาน สมุดสถิติรายปีประเทศไทย บรรพ 31 พ.ศ. 2517 - 2518
สำนักงานนายกรัฐมนตรี 2519, 560 หน้า.

สถิติแห่งชาติ สำนักงาน สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2513 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำนักงานนายกรัฐมนตรี 126 หน้า.

สุพจน์ ประเสริฐศรี ความไม่เสมอภาคในโอกาสการศึกษา : การกดขี่ที่มองไม่เห็น

ศูนย์ศึกษา 18 : 83 ตุลาคม 2517, หน้า 87.

Adams, Bert N., "Occupation Position Mobility and the Orientation", American Sociological Review, Official Journal of American Sociological Association, Vol 32 No.3 1967.

Altus, William D., "Birth Order and Scholastic Aptitudes" Journal of Counseling Psychology 29 : 3, 202 - 205, 1965.

Baber, Bernard, Social Stratification, New York : Hercourt, Brau and Company Inc., 1957, pp. 395 - 396

Chal, E. Werts., "A Comparison of Male V.S., Female College Attendance Probabilities", Sociology of Education, 1968, p. 41

Chowhury, P., Report of an Investigation into the problem of Wastage and Stagnation in Primary School in the District of 24 Parganas, Culautta Directorate of Education, Government of West Bengal, 1965, p.5

Elder, "Family Structure and Educational Attainment", American Sociological Review, Vol.30 No.1, February 1965, 85 p.

Floud, Jean, and Halsey, A.H. "Social Class, Intelligence Test, and Selection for Secondary School", Education Economic and Society, New York : The Free Press of Glencoe Inc., 1969, 216 p.

Gibbard, Harold A., "Poverty and Social Organization", Poverty Amid Afflulence, New Haven : Yale University Press, 1966, p. 55

Habison and C.A. Myers, Education Manpower, and Economic Growth, Strategies of Human Resource Development New York Mc. Graw - Hill, 1964, p. 11

Irving, Krauss, "Souces of Educational Aspirations Amongs Working - class youth", American Sociological Review, Vol.29 No.6 December 1964, 868 p.

Jencks, Christopher, "Social Stratification and Higher Education" Financing Higher Education, The American College testing program, 1971, pp. 71 - 90

Kapferer, Judith, Four School in Srilunka Equality of Opportunity for rural Children Comparative Education Volum 11 Number 1 March 1975

- McGuary, J.P. "Some Relationship Between non - Intellectual Characteristics and Academic Achievement", Journal of Educational Psychology, 44 : 215 - 228, April 1953
- O.E.C.D., Equal Educational Opportunity, (Centre of Educational Research and Innovation) France, 1971, p. 17 .
- Praphon Jearakul., A Study of Some Factors Associated with Academic Performance of Tenth - Grades in Provincial High School of North Eastern Thailand, Doctor's University of Colorado, 1976
- Scannell, Dale P., "Prediction of College Success from Elementary and Secondary School Performance", Journal of Educational Psychology, 51 : 131 - 134, 1960
- Shannon, James V., "Factors Related to Achievement Among First Grade pupils in Thailand", in Prachoom Suk Achava Amrung and others ed., The role of Educational Research in Education Planning, Bangkok Prachandra Press, 1964, pp. 169 - 173
- Smith "Significant Difference Between High Ability Achieving and Non - Achieving College Freshmen as Revealed by interview", Journal of Education Research, September, 1965
- Smoke, Emid E. A Comparison of Graduated and Nongraduates of the Cases of 1951 at Indiana University Doctor's Thesis School of Education, Indiana University, 1957
- Sukhendra Hal Chopra, "Family Size and Sibling Position As Related to Measured Intelligence and Academic Achievement", The Journal of Social Psychology, 1966, pp. 133 - 137
- Sullivan, Floy Walter, "A Study of Holding Power of Two Selected Negro High School of Atlanta, Georgia", Dissertation Abstracts, 25 : 2327, October, 1962
- UNESCO, Asia, Arab States, Africa Education and Progress, Press, 1961
- Washlurne, Norman F., "Socio economic Status, Urbanism and Academic Performance in College" Journal of Education Reserch, 1959 pp. 185 - 195
- Wolfle, Deal, "Educational Opportunity, Measured Intelligence, and Social Background", Education Economy and Society, 5th ed., New York : The Free Press of Glencoe Inc., 1969, 217 p.

แบบสอบถามโอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จำแนกตามประเภทโรงเรียน สถานภาพส่วนตัว

และผลการเรียนของนักเรียน

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนซึ่งอาจนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษา และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน
2. ขอความร่วมมือจากนักเรียนในการกรอกแบบสอบถามนี้ ตามสภาพที่เป็นจริง มากที่สุด ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะถือเป็นความลับ และนักเรียนไม่ต้องลงชื่อ ขอให้ตอบแบบสอบถามทุกข้อด้วยความจริง
3. ผลการศึกษาค้นคว้าจะสรุปออกมาเป็นส่วนรวม ไม่เฉพาะเจาะจงต่อบุคคลใด
4. ลักษณะของแบบสอบถามมี 2 ลักษณะคือ
 - 4.1 เป็นแบบเลือกตอบ ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงเพียงคำตอบเดียว โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าคำตอบ
 - 4.2 แบบเติมคำลงในช่องว่าง ให้นักเรียนเติมประโยคหรือข้อความ หรือตัวเลขที่เป็นจริงลงในช่องว่าง

แบบสอบถาม

1. นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาจากโรงเรียน
อำเภอ จังหวัด

2. โรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มาเป็นโรงเรียนสังกัดใด

- ☐ กรมสามัญศึกษา
☐ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
☐ เทศบาล
☐ ราษฎร์

3. บิดาของนักเรียนมีอาชีพอะไร (กรณีที่ไม่มีบิดาให้ถืออาชีพของมารดาหรือผู้ปกครองแทน)

☐ ชาวนา	☐ ช่างสวน	☐ ช่างไร่	☐ พ่อค้าขายส่ง
☐ พ่อค้าขายปลีกร้านชำ	☐ พ่อค้าขายแร่	☐ ช่างของในตลาด	
☐ ครูประจำชั้นในชนบท	☐ ครูโรงเรียนประถมศึกษาในเมือง		
☐ ครูโรงเรียนมัธยมรัฐบาล	☐ ครูโรงเรียนราษฎร์		
☐ อาจารย์วิทยาลัย มหาวิทยาลัย	☐ ทนายความ		
☐ นายแพทย์	☐ ผู้พิพากษา		
☐ ข้าราชการอื่น ๆ (โปรดระบุชั้น และตำแหน่ง)			
☐ ตำรวจ (โปรดระบุยศ)			
☐ ทหาร (โปรดระบุยศ)			
☐ กรรมกรรับจ้าง	☐ นักธุรกิจ	☐ นายธนาคาร	
☐ เจ้าของอุ้มอภิมรด	☐ ช่างฝีมือ (โปรดระบุว่าช่างอะไร)		
☐ อาชีพอื่นที่นอกเหนือจากนี้ (โปรดระบุ)			

4. บิดาของนักเรียนมีรายได้ประมาณเดือนละเท่าไร

- ☐ ไม่เกิน 1,000 บาท
☐ สูงกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 2,000 บาท
☐ สูงกว่า 2,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000 บาท
☐ สูงกว่า 3,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000 บาท
☐ เกินกว่า 5,000 บาท

5. มารดาของนักเรียนประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวหรือไม่

☐ ทำ

☐ ไม่ทำ

6. ถ้าคำตอบในข้อ 5 คือ ทำ อาชีพมารดาของนักเรียนคืออะไร

.....
.....

7. มารดานักเรียนมีรายได้จากอาชีพตามที่ระบุไว้ในข้อ 6 นั้นประมาณเดือนละเท่าไร

☐ ไม่เกิน 1,000 บาท

☐ สูงกว่า 1,000 บาท แต่ไม่เกิน 2,000 บาท

☐ สูงกว่า 2,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000 บาท

☐ สูงกว่า 3,000 บาท แต่ไม่เกิน 5,000 บาท

☐ เกิน 5,000 บาท

8. ครอบครัวของนักเรียนมีรายได้พิเศษอะไรบ้างที่นอกเหนือไปจากเงินเดือน (ตัวอย่างเช่น มีบ้านหรือที่ดินให้เช่า มีรถให้คนเช่า ฯลฯ) ถ้ามีโปรดระบุ

.....
.....

9. รายได้พิเศษดังกล่าวในข้อ 8 ได้ประมาณเดือนละเท่าไร

ประมาณเดือนละ.....

10. เติมอักษร "พ" ลงในช่องที่บอกระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาของนักเรียนและเติมอักษร "ม" ลงในช่องที่บอกระดับการศึกษาสูงสุดของมารดาของนักเรียน

☐ ☐ ไม่จบประถมศึกษาปีที่ 4

☐ ☐ จบประถมศึกษาปีที่ 4 แต่ไม่เกินประถมศึกษาปีที่ 7

☐ ☐ จบประถมศึกษาปีที่ 7 แต่ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 3

☐ ☐ จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ไม่เกินมัธยมศึกษาปีที่ 5

10. (ต่อ)

- ☐ ☐ จบมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า เช่น ป.กศ. หรือ ป.ป.
- ☐ ☐ จบอนุปริญญา หรือเทียบเท่า เช่น ป.กศ.สูง หรือ ป.ม. หรือ ป.วส.
- ☐ ☐ จบปริญญาตรี
- ☐ ☐ จบปริญญาโท
- ☐ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

11. บิดามารดาของนักเรียนมีบุตรทั้งหมดกี่คน (รวมทั้งตัวนักเรียนด้วย)

มี คน

12. นักเรียนเป็นบุตรคนที่เท่าไร

คนที่

13. ขณะนี้นักเรียนมีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยม หรือจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วหรือไม่

☐ มี

☐ ไม่มี

14. ถ้าคำตอบในข้อ 13 คือ มี โปรดระบุว่าพี่ของนักเรียนกำลังเรียนอยู่ หรือจบจากการเรียนอะไร

โรงเรียน กำลังเรียนอยู่คน จบแล้ว..... คน

โรงเรียน กำลังเรียนอยู่คน จบแล้ว..... คน

โรงเรียน กำลังเรียนอยู่คน จบแล้ว..... คน

โรงเรียน กำลังเรียนอยู่คน จบแล้ว..... คน

15. ที่อยู่อาศัยของนักเรียน (คือที่ ๆ นักเรียนถือว่าเป็นบ้านอย่างแท้จริง) อยู่ที่ไหน

☐ อยู่ในเขตเทศบาล

☐ อยู่ในบริเวณตัวจังหวัด แต่อยู่นอกเขตเทศบาล (ไม่ห่างจากเขตเทศบาล)

☐ อยู่ต่างอำเภอ แต่อยู่ในเขตสุขภาพ

☐ อยู่ชนบทห่างไกลออกไปจากตัวอำเภอ หรือจังหวัด

16. ขณะนี้นักเรียนพักอยู่ที่ไหน

☐ ที่ที่อยู่ถาวรของข้าพเจ้าทั้งที่ระบุไว้ในข้อ 15

☐ พักอยู่กับญาติในหัวเมือง

☐ อยู่หอพักเอกชน

☐ อยู่วัด

☐ ที่อื่น ๆ (โปรดระบุ)

17. ผลการสอบไล่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 นักเรียนสอบได้ เปอร์เซ็นต์

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

อคม

ภูประสิทธิ์

นิติบัญญัติโท วิชาเอกการมัธยมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร